

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS
(ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2004. gada 1. jūlijā *

Lieta T-308/00

Salzgitter AG, Zalcgitera [*Salzgitter*] (Vācija), ko pārstāv J. Zēdemunds [*J. Sedemund*] un T. Libigs [*T. Lübbig*], advokāti, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

ko atbalsta

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*], pārstāvis, kam palīdz K. Šrēters [*K. Schroeter*], advokāts,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda -- vācu.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv K. D. Borhards [*K.-D. Borchardt*] un V. Kreišīcs [*V. Kreuzhitz*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2000. gada 28. jūnija Lēmumu Nr. 2000/797/EOTK par valsts atbalstu, ko Vācija piešķirusi *Salzgitter AG, Preussag Stahl AG* un grupas meitas uzņēmumiem, kuri darbojas metalurģijas nozarē un tagad apvienoti ar nosaukumu *Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG)* (OV L 323, 5. lpp.).

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja V. Tīli [*V. Tiili*], tiesneši J. Pirungs [*J. Pirrung*], P. Mengoci [*P. Mengozzi*], A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*], M. Vilaras [*M. Vilaras*],

sekretārs I. Nacins [*I. Natsinas*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 16. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 EOTKL 4. pants paredz:

“Turpmāk norādītais ir aizliegts kā nesaderīgs ar ogļu un tērauda kopējo tirgu Kopienas robežās saskaņā ar šo Līgumu:

[..]

c) valstu piešķirtas subsīdijas vai atbalsts vai valstu uzlikti īpaši maksājumi neatkarīgi no formas.” [Neoficiāls tulkojums]

2 EOTKL 67. pants nosaka:

“1. Ieinteresētā valdība ziņo Komisijai par visām dalībvalsts darbībām, kas var radīt konkurences izkropļojumus ogļu un tērauda rūpniecībā.

2. Ja šāda darbība, tai būtiski paplašinoties, izņemot ražošanas svārstības un ražošanas izmaksu starpību, var izraisīt nopietnu nestabilitāti, Komisija, apspriedusies ar Konsultatīvo komiteju un Padomi, var veikt šādus pasākumus:

- ja šī valsts darbība negatīvi iespaido ogļu un tērauda uzņēmumus, kas ir šīs valsts jurisdikcijā, Komisija var atļaut tiem piešķirt atbalstu; šī atbalsta apmērs, nosacījumi un ilgums ir nosakāms, vienojoties ar Komisiju [..];

- ja šī valsts darbība negatīvi iespaido ogļu un tērauda uzņēmumus, kas ir citu valstu jurisdikcijā, Komisija nosūta ieteikumus šīs negatīvās ietekmes novēršanai, iesakot tādus pasākumus, ko tā uzskata par vispiemērotākajiem šīs valsts ekonomiskai stabilitātei.

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

3 EOTKL 95. panta pirmā un otrā daļa paredz:

“Šajā Līgumā neparedzētos gadījumos, kad Komisijas lēmums vai ieteikumi ir vajadzīgi, lai nodrošinātu kādu no 2., 3. un 4. pantā nospraustajiem Kopienas mērķiem ogļu un tērauda kopējā tirgus darbībā, un saskaņā ar 5. panta noteikumiem Komisija, saņēmusi Padomes piekrišanu, šo lēmumu vai ieteikumu pieņem vienprātīgi un apspriedusies ar Konsultatīvo komiteju.

Tas pats lēmums vai ieteikums, ko pieņem, ievērojot tādu pašu kārtību, nosaka iespējamus piemērojamus sodus.” [Neoficiāls tulkojums]

- 4 Lai apmierinātu metalurģijas nozares pārstrukturēšanas vajadzības, Komisija balstījās uz EOTKL 95. panta noteikumiem, lai no 80-to gadu sākuma izveidotu tādu Kopienas shēmu, kas ļautu piešķirt valsts atbalstu metalurģijas nozarē tikai stingri noteiktos gadījumos. Šī shēma tika vēlāk pielāgota, ņemot vērā saimnieciskās grūtības, ar kurām saskārās metalurģija. Šajā sakarā vēlāk pieņemtos lēmumus parasti apzīmē kā “kodeksus par atbalstu metalurģijai”.
- 5 1996. gada 18. decembrī Komisija pieņēma Lēmumu Nr. 2496/96/EOTKL, ar ko nodibina Kopienas noteikumus metalurģijas nozares atbalstam (OV L 338, 42. lpp.), ar kuru izveido Sesto kodeksu par atbalstu metalurģijai. Šo Lēmumu piemēroja no 1997. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 22. jūlijam.

Prāvas priekšvēsture

- 6 *Salzgitter AG — Stahl und Technologie* (turpmāk tekstā — “prasītāja”) ir grupa, kas darbojas metalurģijas nozarē un kas apvieno *Preussag Stahl AG* un citus šajā nozarē strādājošus uzņēmumus.
- 7 1971. gada 5. augustā Vācijā tika pieņemts un apstiprināts *Zonenrandförderungs-gesetz* (likums, kura mērķis ir sniegt ieguldījumu tās zonas attīstībā, kas robežojas ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku un bijušo Čehoslovākijas Republiku;

turpmāk tekstā — “ZRFĢ”). Pēc likuma noteikumu izvērtēšanas EK līguma 92. panta (jaunajā redakcijā — EKL 87. pants) un EK līguma 93. panta (jaunajā redakcijā — EKL 88. pants) kontekstā Komisija atbalstīja šo likumu, ieskaitot arī tā vēlākos grozījumus. Attiecībā uz pēdējiem ZRFĢ grozījumiem Komisija atzina, ka tie veido valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar EK līgumu (OV 1993, C 3, 3. lpp.). ZRFĢ izbeidza savu darbību 1995. gadā.

- 8 Kopš tā pirmsākumiem ZRFĢ 2. pants paredzēja nodokļu atlaides speciālo amortizācijas atskaitījumu (*Sonderabschreibungen*) un ar nodokli neapliekamo uzkrājumu (*steuerfreie Rücklagen*) veidā attiecībā uz ieguldījumiem visos uzņēmumu nodibinājumos, kas atrodas pierobežas zonā ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku un bijušo Čehoslovākijas Republiku (turpmāk tekstā — “*Zonenrandgebiet*”). Speciālo amortizācijas atskaitījumu būtība bija tāda, ka pirmajos gados, kad tika veikti ieguldījumi uzņēmumā, kā subsidētus ieguldījumus sabiedrības bilanci varēja ierakstīt lielāku amortizācijas atskaitījumu summu, nekā to paredz vispārējās tiesību normas. Tas nozīmēja, ka uzņēmuma ar nodokli apliekamā summa bija mazāka un līdz ar to pirmajos gados pēc ieguldījumu veikšanas tam bija vairāk likvīdu līdzekļu, tādējādi nodrošinot uzņēmumam naudas līdzekļu ietaupījumus. Līdzīgu priekšrocību uzņēmums baudīja, pateicoties ar nodokli neapliekamām uzkrājumiem. Tomēr speciālos amortizācijas atskaitījumus un ar nodokli neapliekamās uzkrājumus nevarēja piemērot vienlaicīgi.
- 9 Ar 1999. gada 3. marta vēstuli Komisija — pēc tam, kad *Salzgitter AG* grupas sabiedrības *Preussag Stahl AG* ikgadējās atskaitēs bija atklājusi, ka laika periodā no 1986. gada līdz 1995. gadam tai vairākkārt tika sniegts valsts atbalsts, pamatojoties uz ZRFĢ 3. pantu — informēja Vācijas Federatīvo Republiku par savu lēmumu uzsākt procedūru, ko paredz Sestā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. panta 5. punkts, attiecībā uz Vācijas piešķirto atbalstu *Preussag Stahl AG* un citiem *Salzgitter AG* grupas meitas uzņēmumiem, kas darbojas metalurģijas nozarē. Ar šo lēmumu, kas 1999. gada 24. aprīlī tika publicēts “Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī” (OV C 113, 9. lpp.), Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt savus apsvērumus minētā atbalsta sakarā.

- 10 Ar 1999. gada 10. maija vēstuli administratīvās procedūras ietvaros Komisija saņēma Vācijas iestāžu komentārus, kā arī vienīgās ieinteresētās iesaistītās personas — *UK Steel Association* — apsvērumus, ko Komisija pārsūtīja Vācijas Federatīvajai Republikai.
- 11 2000. gada 28. jūnijā Komisija pieņēma Lēmumu Nr. 2000/797/EOTKL par valsts atbalstu, ko Vācija piešķirusi *Salzgitter AG*, *Preussag Stahl AG* un grupas meitas uzņēmumiem, kas darbojas metalurģijas nozarē un tagad apvienoti ar nosaukumu *Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG)* (OV L 323, 5. lpp., turpmāk tekstā — “Apstrīdētais lēmums”). Saskaņā ar šo lēmumu, speciālie amortizācijas atskaitījumi un ar nodokli neapliekamie uzkrājumi, ko paredz *ZRFG* 3. pants un kurus prasītāja izmantoja, pamatojoties uz nodokļu bāzi, attiecīgi 484 miljonu un 367 miljonu Vācijas marķu apmērā, ir uzskatāmi par valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Saskaņā ar Apstrīdētā lēmuma 2. un 3. pantu, Komisija piesprieda Vācijas Federatīvajai Republikai atgūt šo atbalstu no atbalsta saņēmējas, kā arī lūdza ziņot par konkrētiem pasākumiem atbalsta atgūšanai.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 12 Ar prasības pieteikumu, ko Pirmās instances tiesas kanceleja saņēma 2000. gada 21. septembrī, prasītāja cēla šo prasību.
- 13 Pēc prasītājas prasības pieteikumā norādītā lūguma ar 2000. gada 13. novembra vēstuli Pirmās instances tiesa aicināja atbildētāju izpildīt tos pienākumus, ko tai uzliek Tiesas protokola par EOTK Statūtiem 23. pants. 2001. gada 3. janvārī atbildētāja iesniedza kancelejai administratīvus lietas materiālus, kopā 27 dokumentus; nevienam no šiem dokumentiem nebija konfidenciāla rakstura. Ar 2001. gada 11. janvāra vēstuli Tiesas sekretārs informēja prasītāju, ka tā var iepazīties ar kancelejā iesniegtajiem administratīvajiem lietas materiāliem.

- 14 2001. gada 30. janvārī Vācijas Federatīvā Republika iesniedza pieteikumu par iestāšanos šajā lietā prasītājas prasījumu atbalstam.
- 15 Tā kā puses neiebilda pret Vācijas Federatīvās Republikas pieteikumu par iestāšanos lietā, ar 2001. gada 29. marta Pirmās instances tiesas ceturtās paplašinātā sastāvā palātas priekšsēdētāja rīkojumu tā varēja iestāties lietā.
- 16 Rakstveida process tika pabeigts 2001. gada 3. septembrī, kad prasītāja un atbildētāja iesniedza savus apsvērumus par Vācijas Federatīvās Republikas iestāšanās rakstu.
- 17 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā), no vienas puses, nolēma uzsākt mutvārdu procesu un, no otras puses, procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aicināja puses iesniegt konkrētus dokumentus un atbildēt uz konkrētiem jautājumiem pirms tiesas sēdes. Tas tika izpildīts paredzētajā termiņā.
- 18 Pušu mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem tika uzklasīti 2003. gada 16. oktobra tiesas sēdē.
- 19 Prasītājas un Vācijas Federatīvās Republikas, kas to atbalsta, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto lēmumu;

— piespriest atbildētājai atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Atbildētājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

21 Savu prasījumu par atcelšanu atbalstam prasītāja izvirza astoņus pamatus. Pirmais pamats izriet no tā, ka Komisija izdarījusi vairākus nepareizus secinājumus saistībā ar valsts atbalsta jēdzienu; otrais pamats ir balstīts uz EOTKL 4. panta c) apakšpunkta un EOTKL 67. panta kļūdainu interpretāciju; trešajā pamatā ir minēts, ka nepareizi tika piemērots EOTKL 95. pants; atbilstoši ceturtajam pamatam, noteiktu ar ieguldījumiem EOTKL piemērošanas jomā saistīto pasākumu kvalifikācija ir kļūdaina; atbilstoši piektajam pamatam, Komisija nepareizi novērtējusi konkrētus ar ieguldījumiem saistītus projektus, kas vērsti uz vides aizsardzību; atbilstoši sestajam pamatam, tika nepareizi definēta noteicošā diskonta likme; atbilstoši septītajam pamatam, tika pārkāpts tiesiskās drošības princips un, visbeidzot, atbilstoši astotajam pamatam, netika izpildīts pienākums sniegt pamatojumu.

Par pirmo pamatu — to, ka Komisija izdarījusi vairākus nepareizus secinājumus saistībā ar valsts atbalsta jēdzienu

- 22 Formulējot pirmo pamatu, prasītāja apgalvo, ka Komisija nepareizi kvalificējusi ZRFG 3. pantā paredzētos speciālos amortizācijas atskaitījumus un ar nodokli neapliekamos uzkrājumus kā valsts atbalstu EOTK līguma nozīmē. Šim pamatam ir četras daļas, proti, ZRFG 3. pantā paredzēto pasākumu vispārīgais raksturs, šo pasākumu iespējamais kompensējošais raksturs, iespējamā nepieciešamība izvērtēt Kopienų dalībvalstu nodokļu likumdošanu, lai noteiktu, kas veido “normālu” nodokļu nastu, un, visbeidzot, iespējamais Komisijas pienākums pierādīt, kā ZRFG 3. pantā paredzētie pasākumi iespaido konkurenci.

Par pirmo daļu, kas attiecas uz ZRFG 3. panta nodokļu noteikumu nepareizu kvalifikāciju, saskaņā ar kuru tie veido vispārīgus nodokļu noteikumus

— Lietas dalībnieku argumenti

- 23 Prasītāja norāda, ka ZRFG nodokļu noteikumi ir vispārīgi noteikumi, ko piemēro visiem Kopienų uzņēmumiem, kuriem ir nodibinājumi Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kas robežojas ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku un bijušo Čehoslovākijas Republiku. Šādos apstākļos prasītāja apgalvo, ka ZRFG 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi nav kvalificējami kā valsts atbalsts.
- 24 Persona, kas iestājusies lietā, pēc būtības pievienojas šim viedoklim.

- 25 Atbildētāja norāda, pirmkārt, ka iepriekšējo Komisijas lēmumu par *ZRFG* galīgais raksturs jau bija šķērslis tāda lēmuma pieņemšanai, kas nekvalificēja *ZRFG* 3. pantā paredzētos pasākumus kā valsts atbalstu, jo EOTKL 4. panta c) apakšpunktā un EKL 87. pantā ietvertie valsts atbalsta jēdzieni ir neapstrīdami identiski, pat ja to normas ir pilnīgi atšķirīgas.
- 26 Atbildētāja turpinot precizē, ka *ZRFG* 3. pantā paredzētajiem nodokļu atvieglojumiem piemīt reģionāla īpatnība. Pat ja visi uzņēmumi var būt ieguvēji no šajā noteikumā paredzētajiem pasākumiem, šie pasākumi sniedz konkurences priekšrocības tikai saistībā ar tiem ieguldījumiem, kas veikti atbalstītajos reģionos, nevis saistībā ar ieguldījumiem, kas veikti ārpus šī reģiona esošos uzņēmumos. Šie pasākumi tika apstiprināti, lai atbalstītu vienu īpašu reģionu, un tādējādi tie ir uzskatāmi par valsts atbalstu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 27 Iesākumā ir jāatgādina, ka, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, valsts atbalsta jēdziens ir vispārīgāks nekā subsīdijas jēdziens, jo ar to saprot ne tikai pozitīvu palīdzību, kas ir subsīdijas kā tādas, bet arī palīdzību, ar ko atvieglo nastu, kas parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu, un, kaut gan tās nav subsīdijas šī vārda šaurākajā nozīmē, tās ir tādas pašas pēc rakstura, un tām piemīt tāda pati iedarbība (Tiesas 1961. gada 23. februāra spriedums lietā 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/ Augstā iestāde, *Recueil*, 1. lpp., 39. punkts; 1994. gada 15. marta spriedums lietā C-387/92 *Banco Exterior de España*, *Recueil*, I-877. lpp., 13. punkts; un 1998. gada 1. decembra spriedums lietā C-200/97 *Ecotrade*, *Recueil*, I-7907. lpp., 34. punkts).

- 28 Turklāt Kopienų Tiesā ir precizējusi EK līgumā paredzētos jēdzienus par valsts atbalstu. Šie precizējumi skar EOTK līguma attiecīgo noteikumu piemērošanu, ciktāl tie nav nesaderīgi EKL. Proti, ir pamatota atsauce uz judikatūru par valsts atbalstu EK līguma kontekstā, lai izvērtētu tādu lēmumu tiesiskumu, kuri attiecas uz EOTKL 4. panta c) apakšpunktā paredzēto atbalstu. Tā tas ir jo īpaši gadījumā, kad judikatūrā tiek precizēts valsts atbalsta jēdziens (Pirmās instances tiesas 1999. gada 21. janvāra spriedums apvienotajās lietās T-129/95, T-2/96 un T-97/96 *Neue Maxhütte Stahlwerke* un *Lech-Stahlwerke*/Komisija, *Recueil*, II-17. lpp., 100. punkts, un 2000. gada 29. jūnija spriedums lietā T-234/95 *DSG*/Komisija, *Recueil*, II-2603. lpp., 115. punkts).
- 29 Saskaņā ar iedibināto judikatūru, valsts pasākuma īpatnība vai selektīvs raksturs veido valsts atbalsta jēdziena raksturīgu pazīmi gan EK līguma ietvaros (šajā sakarā skat. Tiesas 1996. gada 26. septembra spriedumu lietā C-241/94 Francija/Komisija, *Recueil*, I-4551. lpp., 24. punkts, un 1999. gada 19. maija spriedumu lietā C-6/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2981. lpp., 17. punkts), gan arī EOTK līguma ietvaros (iepriekš 27. punktā minētā sprieduma *Ecotrade* 40. punkts), neņemot vērā to, ka šis kritērijs nav skaidri atrunāts EOTKL 4. panta c) apakšpunktā. Tāpēc ir jāpārbauda, vai minētais pasākums veido priekšrocības tikai konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētiem darbības sektoriem (šajā sakarā skat. iepriekš 27. punktā minētā sprieduma *Ecotrade* 40. un 41. punktu).
- 30 Visbeidzot ir jāuzsver, ka EK līgumā definētajam valsts atbalsta jēdzienam ir tiesisks raksturs un tas ir jāinterpretē, balstoties uz objektīviem kritērijiem. Šī iemesla dēļ Kopienų Tiesai ir jāveic vispusīga kontrole pār to, vai pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā, principā un ņemot vērā gan tai iesniegtus konkrētus prāvas elementus, gan Komisijas veikto vērtējumu tehnisko un sarežģīto raksturu (Tiesas 2000. gada 16. maija spriedums lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 12. decembra spriedums lietā T-296/97 *Alitalia*/Komisija, *Recueil*, II-3871. lpp., 95. punkts; un 2002. gada 17. oktobra spriedums lietā T-98/00 *Linde*/Komisija, *Recueil*, II-3961. lpp., 40. punkts).

- 31 Tas pats attiecas arī uz jautājumu, vai pasākums ietilpst EOTKL 4. panta c) apakšpunkta piemērošanas jomā, jo šāda Tiesas kontrole nav nesaderīga ar EOTK līgumu.
- 32 Šajā konkrētajā gadījumā atbildētāja pēc būtības pārmet Komisijai, ka tā uzskatījusi, ka *ZRFG* 3. panta noteikumiem par nodokļiem ir selektīvs raksturs.
- 33 Kā tas izriet no 29. punktā minētās judikatūras, ir jāpārbauda, vai šeit apskatāmie pasākumi piešķir priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētiem darbības sektoriem.
- 34 Ir jānorāda, ka *ZRFG* 3. pants paredz — nodokļu maksātāji, kas veic ieguldījumus rūpnīcā, kura atrodas *Zonenrandgebiet*, pēc pieprasījuma un ņemot vērā saimnieciskās grūtības, kam pamatā ir šī reģiona īpašie apstākļi, var panākt, ka ienākumu aplikšanas ar nodokli kontekstā izņēmuma kārtā tiek ņemti vērā atsevišķi faktori, kas var samazināt ar nodokli aplikamo summu. *ZRFG* 3. pantā paredzētās dotācijas speciālajiem amortizācijas atskaitījumiem un īpašajiem uzkrājumiem attiecas gan uz kustamiem, gan uz nekustamiem ieguldījumiem, kas veido daļu no uzņēmuma pamatlīdzekļiem. Speciālos amortizācijas atskaitījumus, kuru kopsumma sasniedz 50 % no mantas pašizmaksas, papildus likumā "Par ienākuma nodokli" paredzētajiem amortizācijas norakstījumiem var ierakstīt tajā finanšu gadā, kad notikusi iegāde vai ražošana, vai četros nākamajos finanšu gados. Ar nodokli neapliekamās uzkrājumus (līdz 50 % no nekustamos pamatlīdzekļos ieskaitītās mantas vērtības) var izveidot vēlākais divus gadus pirms tam, kad ieguldījums ir pabeigts.
- 35 Neapstrīdami, ka *ZRFG* 3. pantu piemēro visiem darbības sektoriem, visu veidu ieguldījumiem neatkarīgi no tā, vai tie ir kustami vai nekustami ieguldījumi, un visiem uzņēmumiem neatkarīgi no šo uzņēmumu lieluma, darbības veida vai no to sēdekļa atrašanās vietas.

- 36 Tomēr ir arī vispārzināms — lai uz uzņēmumu attiektos *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi, kategorisks (imperatīvs) nosacījums ir: uzņēmumam, kurā ir ieguldīts, ir jāatrodas *Zonenrandgebiet*. Turklāt netiek apstrīdēts, ka *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi prasītājam ir piemēroti saistībā ar diviem tās uzņēmumiem, kuri atrodas Penē [*Peine*] un Zalcgiterā [*Salzgitter*] (*Zonenrandgebiet*).
- 37 Lai uzskatītu, ka konkrēts pasākums attiecas uz skaidri noteiktu uzņēmumu kategoriju, pietiek konstatēt, ka federālajā likumā paredzētais nodokļu pasākums ir piemērojams tikai tad, ja ir izpildīts nosacījums par ģeogrāfisko atrašanās vietu, proti, ka ieguldījumus veic konkrētajā dalībvalsts teritorijas daļā, kā tas ir šajā gadījumā.
- 38 Principā nodokļu pasākums, ko var kvalificēt kā valsts atbalstu, atšķiras no vispārēja nodokļu pasākuma, jo tam ir juridiski vai faktiski ierobežots raksturs attiecībā uz saņēmēju skaitu. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa uzskata — nav svarīgi, ka šī pasākuma selektīvais raksturs izriet, piemēram, no sektorāla kritērija vai, kā tas ir šajā gadījumā, ģeogrāfiskās atrašanās vietas kritērija, proti, vienas konkrētas dalībvalsts teritorijas daļas. Turpretim, lai pasākumu varētu kvalificēt kā valsts atbalstu, ir svarīgi, ka uzņēmumi, kuri ir ieguvēji no šī pasākuma, juridiski vai faktiski pieder minētā pasākuma piemērošanas kritērija noteiktai kategorijai (šajā sakarā skat. EBTA Tiesas 1999. gada 20. maija spriedumu lietā E-6/98 Norvēģija/EBTA Uzraudzības iestāde, *Report of EFTA Court*, 74. lpp., 37. punkts).
- 39 Šajā gadījumā ir jāatgādina, ka arī minēto nodokļu pasākumu mērķis ir sekmēt ieguldījumus tajos uzņēmumos, kuri atrodas ģeogrāfiski ierobežotā teritorijā Vācijā, proti, apvidos, kas robežojas ar bijušo Vācijas Federatīvo Republiku un bijušo Čehoslovāķijas Republiku. Šajā sakarā ne prasītāja, ne persona, kas iestājusies lietā,

neapstrīd faktu, ka ieguldījumi bija jāveic uzņēmumos, kuri atrodas ģeogrāfiski ierobežotā teritorijā Vācijā, lai iegūtu minētās nodokļu priekšrocības.

40 Ir skaidrs, ka Vācijā nodibināti uzņēmumi nevarēja saņemt dotācijas speciālajiem amortizācijas atskaitījumiem un ar nodokli neapliekamo uzkrājumu veidošanai, ko paredz ZRFG 3. pants, saistībā ar uzņēmumiem, kuri atrodas ārpus *Zonenrandgebiet*. Tas ir, šos pasākumus nevarēja piemērot bez atšķirības visiem valsts teritorijā esošiem uzņēmumiem.

41 Šo konstatējumu neskar fakts, ka ZRFG 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi attiecas vienkārši uz "nodibinājumiem", kas atrodas *Zonenrandgebiet*, nevis uz uzņēmumiem. Atņemt šiem pasākumiem to selektīvu raksturu, pamatojot, ka tie nav uzņēmumi, kuri tieši iegūst no šiem pasākumiem, bet šo uzņēmumu nodibinājumi, kas atrodas *Zonenrandgebiet*, nozīmētu neievērot Kopienas valsts atbalsta shēmu. Lai nu kā, šajā gadījumā prasītāja norādīja, ka tai pieder *Zonenrandgebiet* vienīgais aktīvi strādājošais metalurģijas uzņēmums.

42 Visbeidzot ir jāuzsver — prasītāja neapgalvo, ka diferenciācija, kam pamatā ir minētie nodokļu pasākumi, atbilst tādas shēmas raksturam un struktūrai, kuras sastāvdaļa tā bija (skat., pēc analogijas, Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedumu lietā 173/73 Itālija/Komisija, *Recueil*, 709. lpp., 33. punkts; 1997. gada 9. decembra spriedumu lietā C-353/95 P *Tiercé Ladbroke*/Komisija, *Recueil*, I-7007. lpp., 32.–37. punkts, un 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā C-409/00 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-1487. lpp., 52. punkts; Pirmās instances tiesas 1995. gada 18. septembra spriedumu lietā T-471/93 *Tiercé Ladbroke*/Komisija, *Recueil*, II-2537. lpp., 62. punkts).

43 Šādos apstākļos pirmā pamata pirmā daļa ir noraidāma.

Par otro daļu, kas attiecas uz ZRFG 3. pantā paredzēto nodokļu pasākumu iespējamo kompensējošo raksturu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 44 Prasītāja apgalvo, ka ZRFG 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi nesniedza uzņēmumiem, kuri atbilda konkrētiem nosacījumiem, īpašas finanšu priekšrocības, lai piemērotu speciālos amortizācijas atskaitījumus un ar nodokli neapliekamos uzkrājumus, bet vienkārši kompensāciju (vismaz daļēju) tām īpašajām grūtībām, kas izriet no saimnieciskās darbības, ko veic reģionā, kurš Eiropas sadalīšanas rezultātā tika mākslīgi nodalīts no pārējās ekonomiskās teritorijas, kurai tas vienmēr ir piederējis. Pēc prasītājas domām, ZRFG 3. panta nodokļu noteikumi neveidoja reģionālā atbalsta pasākumus, kas kompensētu dabiskās reģiona grūtības. Šo noteikumu mērķis bija tikai kompensēt tās saimnieciskās grūtības, kas iestājas tīri politiskas dažu Vācijas pierobežas reģionu mākslīgas nodalīšanas rezultātā.
- 45 Šajā sakarā prasītāja norāda, ka no EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem — kas nosaka, ka ar kopējo tirgu ir saderīgs atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas reģionos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana — izriet, ka apstākļi reģionos, kuri robežojas ar bijušo Vācijas Demokrātisko Republiku, nebija “normāli”. Tas pierāda, ka pierobežu reģionu labā veiktie pasākumi nebija daļa no parastām reģionālā atbalsta programmām, bet ka tās bija *sui generis* normas. Visbeidzot prasītāja uzsver — tas, kas ir pieļaujams saskaņā ar EK līgumu, ir pieļaujams arī saskaņā ar EOTK līgumu.
- 46 Persona, kas iestājusies lietā, norāda — EKL 87. pants nošķir zaudējumu kompensējošus pasākumus, ko paredz šī panta 2. punkta c) apakšpunkts, no parasta reģionālā atbalsta, uz ko atsaucas šī panta 3. punkta a) un c) apakšpunkts, kur

kompensējošie pasākumi un reģionālais atbalsts nav vērtējami vienādi. Reģionālā atbalsta īpatnība ir tā, ka uzņēmums, kas atrodas mazāk attīstītā reģionā, valsts atbalsta formā iegūst priekšrocības, salīdzinot ar parastiem ekonomiskiem apstākļiem un normāliem konkurences nosacījumiem. Turpretim, saskaņā ar personas, kas iestājusies lietā, apgalvojumu, EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētā atbalsta mērķis ir kompensēt zaudējumus, kas radušies konkrētajā uzņēmumā nevis dabisko ekonomisko apstākļu rezultātā, bet *force majeure* apstākļu dēļ, proti, Eiropas sadalīšanas dēļ. Zaudējumu kompensējošais atbalsts tikai palīdzēs tā saņēmējam sasniegt to līmeni, kādā tas atrastos, ja nebūtu šo zaudējumu izraisīto apstākļu.

47 Saskaņā ar personu, kas iestājusies lietā, fakts, ka minētie Vācijas pierobežas reģioni nav paredzēti EOTK līgumā, ir skaidrojams ar vēsturiskiem iemesliem: EOTK līgums tika noslēgts 1951. gada 18. aprīlī, tas ir, laikā, kad visi uzskatīja, ka Vācijas sadalīšana būs pagaidu parādība un ka jautājums tiks atrisināts ar vispārēju miera līgumu.

48 Persona, kas iestājusies lietā, papildus norāda — ciktāl *ZRFG*, it īpaši tā 3. pants, paredzēja vispārējus pasākumus attiecībā uz metalurģijas nozari, EOTK līgums neiestājās pret EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta papildu piemērošanu metalurģijas nozarei un pret to, ka metalurģijas uzņēmumi ir šādu vispārēju pasākumu ieguvēji. Tā kā Komisija EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta kontekstā izvērtēja *ZRFG* un tā vēlākos pielāgojumus, nonākot pie secinājuma, ka *ZRFG* noteikumi bija nepieciešami, lai kompensētu Vācijas sadalīšanas izraisītās saimnieciskās grūtības, Komisija atzina, ka pastāvēja cēloņsakarība starp Vācijas sadalīšanu un *ZRFG* 3. pantā paredzēto kompensējošo pasākumu nepieciešamību. Pēc personas, kas iestājusies lietā, ieskatiem, saskaņā ar Komisijas veikto pārbaudi Vācija arī bez Komisijas īpašas atļaujas varēja, pat uz tā paša EK līguma pamata, ieviest metalurģijas nozarē tādus pasākumus, kādus paredz *ZRFG* 3. pants. Šajā sakarā persona, kas iestājusies lietā, papildus norāda, ka Komisijai nav "apstiprināšanas pilnvaru" EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta piemērošanas jomā, kas nosaka tiesiskā izņēmuma sistēmu. Visbeidzot persona, kas iestājusies lietā, uzsver — Komisijai nebija tiesību uzskatīt, ka metalurģijas uzņēmumos speciālo

amortizācijas atskaitījumu izmantošana saskaņā ar *ZRFG* 3. pantu bija pretrunā ogļu un tērauda kopējā tirgus normām.

- 49 Atbildētāja norāda, ka tādu selektīva rakstura labvēlības pasākumu kā *ZRFG* 3. pantā paredzēto pasākumu piešķiršana arī veido valsts atbalstu, jo to mērķis ir kompensēt saimnieciskās grūtības. Pēc atbildētājas domām, atbalsts ir jāvērtē tā seku kontekstā, nevis tā nosprausto mērķu kontekstā. *ZRFG* 3. pantu tādējādi nevar uzskatīt par vispārēju nodokļu pasākumu, kas neveido valsts atbalstu, vienkārši tāpēc, ka tā mērķis ir kompensēt reģiona saimnieciskās grūtības.
- 50 Turklāt atbildētāja pilnīgi izslēdz iespēju pēc analogijas piemērot EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktu. EOTKL 4. panta c) apakšpunkts aizliedz valsts atļautas subsīdijas vai atbalstu neatkarīgi no to formas. Jebkura šī aizlieguma spēka mīkstināšana ir nepieļaujama. Atbildētāja arī uzskata, ka šādu piemērošanu varētu attaisnot tikai roba esamība EOTK līgumā, bet, kā apgalvo atbildētāja, šāda roba nav. Pēc atbildētājas ieskatiem, bargāka attieksme, kas ir raksturīga šai nozarei, izskaidro, kāpēc EOTK līgumā nav atsevišķa noteikuma par Vācijas pierobežu reģioniem, un tā arī liecina par to, ka īpašais labvēlības režīms neietilpa Līguma autoru nodomos. Jebkurā gadījumā atbildētāja uzskata, ka EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkts neliedz Komisijai diskrecionāro varu, jo tai ir jāpārbauda, vai atbalsts bija patiešām nepieciešams, lai kompensētu Vācijas sadalīšanas izraisītās saimnieciskās grūtības.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 51 Pirmā pamata otrajā daļā prasītāja pēc būtības apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi valsts atbalsta otrā elementa esamību, proti, minēto pasākumu veidotās priekšrocības.

52. Tādējādi ir jāizvērtē, vai *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi sniedza prasītājam priekšrocību, kā Komisija to konstatējusi Apstrīdētajā lēmumā.
53. Saskaņā ar iepriekš 27. punktā minēto judikatūru, valsts atbalsta jēdziens ietver valsts palīdzību, kas dažādā formā atvieglo nastu, kura parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu.
54. No *ZRFG* 3. panta izriet, ka Vācijas Federatīvā Republika atteicās piemērot Vācijas vispārējās nodokļu normas attiecībā uz dotācijām amortizācijas atskaitījumiem un ieguldījumu nekustamos īpašumos uzkrājumu izveidošanai nodibinājumos, kas atrodas *Zonenrandgebiet*.
55. Kā jau tika konstatēts 36. punktā, prasītājam ir bijuši piemēroti *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi divos tās uzņēmumos, kuri atrodas Penē [*Peine*] un Zalcgiterā [*Salzgitter*] (*Zonenrandgebiet*).
56. Lasot *ZRFG* 3. pantu, šie pasākumi vismaz divējādā ziņā varēja atvieglot prasītājas nastu, kas nebūtu iespējams, ja tiktu piemērotas Vācijas vispārējās nodokļu tiesību normas.
57. Pirmkārt, pirmajos gados, kas sekoja tam finanšu gadam, kad tika veikti ieguldījumi, ar šo pasākumu palīdzību prasītāja varēja veikt papildu amortizācijas atskaitījumus, pārsniedzot amortizācijas norakstījumus. Šī dotācija tika atvilkta no bruto ienākumiem, tādējādi tā varēja nozīmīgi samazināt uzņēmuma apliekamos ienākumus par to pašu laika periodu. Kā Komisija konstatējusi Apstrīdētā lēmuma 60. punktā, prasītāja varēja iegūt "naudas līdzekļu ietaupījumus", kurus tā nevarētu

iegūt, ja tās uzņēmumi neatrastos *Zonenrandgebiet*. Ir jāatzīmē, ka savos apsvērumos prasītāja atzina — tā ir ieguvusi naudas līdzekļu ietaupījumu, kam par pamatu bija *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi, kā Komisija to konstatējusi Apstrīdētā lēmuma 100. punktā.

58 Otrkārt, no *ZRFG* 3. panta izriet, ka speciālos amortizācijas atskaitījumus varēja izmantot ne tikai tajā finanšu gadā, kad tika veikti ieguldījumi, bet arī četros nākamajos finanšu gados. Šī iespēja ļāva uzņēmumam ar laiku samazināt savus ar nodokli apliekamos ienākumus. Kā precizēts Apstrīdētā lēmuma 61. punktā, “šo nodokļa maksājumu atlikšanu [...] var kvalificēt kā aizdevumu ar nulles likmi atliktā nodokļa kopsummas apmērā un uz maksājumu atlikšanas laiku”. Neņemot vērā faktu, ka nodoklis tik un tā bija jāmaksā maksājumu atlikšanas perioda beigās, tomēr atlikšanas perioda laikā uzņēmums varēja iegūt ietaupījumu, kas ir vienāds ar starpību starp faktisko nodokļa kopsummas lielumu maksājumu atlikšanas perioda beigās ar procentiem un to nodokļa kopsummu, kura varētu būt, ja šādas maksājumu atlikšanas nebūtu.

59 Tātad *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi veidoja nodokļu maksājumu atlikšanu, kas atviegloja prasītājas nastu, ko normālos apstākļos būtu jānes tās budžetam.

60 Šo slēdzienu nemaina prasītājas un personas, kas iestājusies lietā, argumenti, saskaņā ar kuriem, no vienas puses, *ZRFG* 3. pantā paredzēto nodokļu pasākumu mērķis nebija kompensēt saimnieciskās grūtības, ko izraisīja *Zonenrandgebiet* reģionu politiska rakstura mākslīga izolēšana, un, no otras puses, ka EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkts pierāda, ka Vācijas skarto pierobežas reģionu apstākļi nebija normāli.

- 61 Pirmkārt, kā norāda prasītāja un persona, kas iestājusies lietā, fakts, ka EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkts atzīst tāda atbalsta saderību, "ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas reģionos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana, ciktāl šāds atbalsts ir vajadzīgs, lai kompensētu šīs sadalīšanas radītās saimnieciskās grūtības", neietekmē valsts atbalsta pasākuma vērtējumu EOTK līguma nozīmē.
- 62 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, saskaņā ar EKL 305. panta 1. punktu, EK līguma noteikumi neietekmē EOTK līgumu, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu tiesībām un pienākumiem, šīs Kopienas iestāžu pilnvarām un šajā Līgumā ietvertajiem noteikumiem par ogļu un tērauda kopējā tirgus darbību. EOTK līgums saglāba savu piemērošanas jomu (Pirmās instances tiesas 1999. gada 25. marta spriedums lietā T-37/97 *Forges de Clabecq/Komisija, Recueil*, II-859. lpp., 132. punkts). Tikai tiktāl, cik uz šiem jautājumiem neattiecas EOTK līguma noteikumi vai uz tā bāzes pieņemtie noteikumi, EK līgumu un tā piemērošanas noteikumus var attiecināt uz produktiem, kas ietilpst EOTK līgumā (1987. gada 15. decembra Tiesas spriedums lietā 328/85 *Deutsche Babcock, Recueil*, 5119. lpp., 10. punkts, un 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija, Recueil*, I-7869. lpp., 100. punkts).
- 63 Kā Tiesa ir nospriedusi, valsts atbalsta piešķiršana ir EOTKL 4. panta c) apakšpunkta priekšmets. Tātad attiecībā uz šo jautājumu dalībvalstu nodomos neietilpa vienoties par vienādiem noteikumiem vai par vienādu Kopienas palīdzības jomu (skat. iepriekš 62. punktā minētā sprieduma *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija* 101. un 102. punktu).
- 64 Tādējādi, EOTK līgumā neesot EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem identisku vai ekvivalentu noteikumu, noteiktu Vācijas sadalīšanas iespaidoto Vācijas Federatīvās Republikas reģionu tautsaimniecībām piešķirtā atbalsta atbilstības atzīšana EK līguma ietvaros neskar ne EOTKL 4. panta c) apakšpunkta piemērošanas jomu, ne arī šajā noteikumā ietverto valsts atbalsta jēdzienu.

- 65 Nevar piekrist argumentam, ko izvirzījusi persona, kas iestājusies lietā, saskaņā ar kuru fakts, ka EOTK līgums neparedz EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem identiskus vai līdzīgus noteikumus, ir skaidrojams vēsturiski.
- 66 No EOTKL 4. panta c) apakšpunkta, kā arī no tā konteksta un mērķiem izriet, ka EOTK līgums paredzēja īpaši stingru valsts atbalsta aizliegumu. Pat ja ir pilnīgi iespējams, kā to apgalvo Vācijas valdība, ka 1951. gadā tika uzskatīts, ka Vācijas sadalīšana būs tikai pagaidu parādība, tik un tā šo situāciju, paturot prātā sadales līnijas izveidošanu starp divām okupētajām zonām 1948. gadā, būtu iespējams ņemt vērā EOTK līguma izstrādes laikā un to attiecīgi atspoguļot Līguma tekstā.
- 67 Ir tiesa, ka līdz 1981. gada 31. decembrim, tas ir, līdz dienai, kad zaudēja spēku Komisijas 1980. gada 1. februāra Pirmais kodekss par atbalstu metalurģijai (Lēmums Nr. 257/80/EOTKL), ar kuru paredz Kopienu noteikumus valsts atbalstam konkrēti metalurģijai (OV L 29, 5. lpp.), Komisija pieņēma citu, ne šajā lietā aizstāvēto interpretāciju, saskaņā ar kuru EOTKL 4. panta c) apakšpunktu piemēroja tikai valsts atbalstam ogļu un tērauda uzņēmumiem, proti, atbalstam, ko uzņēmumi saņēma īpaši vai galvenokārt laikā, kad vispārējā un reģionālā atbalsta piemērošana metalurģijas nozarē tika pakļauta Komisijas kontrolei, balstoties vienlaicīgi uz EOTKL 67. panta noteikumiem un EKL 87. un 88. panta noteikumiem.
- 68 Ja vien otrā pamata par EOTKL 4. panta c) apakšpunkta un EOTKL 67. panta interpretāciju analīze nepierāda pretējo, fakts, ka noteiktajā laika periodā Komisija savas lemšanas prakses ietvaros varēja uzskatīt, ka vispārējā un reģionālā atbalsta shēmas, ciktāl tās piemēroja metalurģijas nozarē, neietilpa EOTKL 4. panta c) apakšpunktā, tomēr neskāra EOTK līguma piemērošanas jomu.

- 69 No EOTK liguma neizriet, ka tā autori skaidri vēlējas ierobežot EOTKL 4. panta c) apakšpunkta piemērošanas jomu un ka attiecīgi atkāpe no šī noteikuma, lai ņemtu vērā Vācijas sadalīšanu, tiem nelikās nepieciešama.
- 70 Turklāt būtu nepareizi secināt, ka izņēmums no EK ligumā paredzētā aizlieguma nozīmētu, ka šis izņēmums automātiski un ar atpakaļejošu spēku attiecas uz agrāk noslēgtā EOTK liguma līdzīgu aizliegumu. Tas nozīmētu EOTK liguma teksta grozīšanu, neievērojot šajā sakarā paredzēto kārtību.
- 71 Otrkārt, sekojot prasītājas teiktajam, pat ja pieņemtu, ka EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta pastāvēšana pati par sevi liecina par *Zonenrandgebiet* teritorijā no "normāliem" atšķirīgu apstākļu pastāvēšanu, tik un tā konkrētajā gadījumā ar šo konstatējumu nepietiek, lai nepiemērotu EOTKL 4. panta c) apakšpunktu, jo *ZRFG* 3. pantā paredzētajiem nodokļu pasākumiem, iespējams, ir kompensējošs raksturs saistībā ar tām saimnieciskajām grūtībām, kuras skāra šo teritoriju.
- 72 Kā Tiesa ir nospriedusi EOTKL kontekstā, EOTKL 4. panta c) apakšpunktā paredzētajai atcelšanai un aizliegumam ir vispārējs un absolūts raksturs un to nevar atcelt ar aptuvenu un neskaidri formulētu kompensācijas kārtību (iepriekš 27. punktā minētā sprieduma *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde 55. punkts). Prasītāja nav pierādījusi cēloņsakarību starp iespējamajām pastāvošām grūtībām un tās kompensējošiem pasākumiem.
- 73 Jāpiebilst, ka no pastāvīgās judikatūras izriet — lēmuma par valsts atbalstu tiesiskums ir jāvērtē, balstoties uz informāciju, kas ir Komisijas rīcībā lēmuma pieņemšanas brīdī (Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedumi lietā 234/84 Beļģija/Komisija, *Recueil*, 2263. lpp., 16. punkts, un iepriekš 29. punktā minētajā lietā C-241/94 Francija/Komisija, 33. punkts).

- 74 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka persona, kas iestājusies lietā, administratīvās procedūras gaitā Komisijā atsaucās tikai uz izņēmumu no valsts atbalsta aizlieguma principa, ko paredz EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkts, lai uzskatītu, ka *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi kompensēja Vācijas sadalīšanas izraisītās grūtības. Tas pats bija apgalvots rakstveida procesā Pirmās instances tiesā. Kā jau iepriekš 64.–66. punktā tika precizēts, EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktu nepiemēro attiecībā uz EOTK līgumu un tam šajā līgumā nav līdzīga noteikuma. Turklāt šo pasākumu kompensējošā rakstura analīzes veikšana ietilpst Komisijas pilnvarās izvērtēt, vai prasītā izņēmuma nosacījumi ir izpildīti (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 15. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-132/96 un T-143/96 *Freistaat Sachsen* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3663. lpp., 140. punkts).
- 75 Tāpēc vienkāršu atsauci uz EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēto izņēmumu nevar uzskatīt par pierādījumu EOTK līgumā paredzētajai cēloņsakarībai starp prasītājam sniegto priekšrocību un iespējamām saimnieciskām grūtībām, no kurām cietuši uzņēmumi, kas atrodas *Zonenrandgebiet*.
- 76 Ņemot vērā iepriekš teikto, pirmā pamata otrā daļa ir noraidāma.

Par trešo daļu, kas attiecas uz iespējamu nepieciešamību izvērtēt Kopienų dalībvalstu nodokļu tiesību aktus, lai noteiktu, kas veido “normālu” nodokļu nastu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 77 Prasītāja uzskata — Apstrīdētais lēmums nesatur nevienu nopietnu kritēriju, ko Kopienų Tiesa varētu pārbaudīt, lai noteiktu, kas veido uzņēmumu “normālu”

nodokļu nastu, saistībā ar kuru varētu konstatēt, ka pastāv valsts atbalsts EOTK līguma 4. panta c) apakšpunkta nozīmē. Pēc prasītājas domām, lai salīdzinātu ar “normāliem apstākļiem”, Komisijai nebūtu jāatsaucas vienīgi uz Vācijas Federatīvās Republikas nodokļu noteikumiem, kā tā rīkojusies Apstrīdētā lēmuma 60. punktā, kur Komisija pretstatīja ZRFG paredzētos noteikumus par speciālajiem amortizācijas atskaitījumiem vispārējiem noteikumiem, ko Vācijā piemēro speciālajiem amortizācijas atskaitījumiem. Komisijai turklāt bija jāatsaucas uz nodokļu likmēm, kā arī uz ieguldījumu mantas amortizācijas periodiem, ko piemēro metalurģijas nozarē visā kopējā tirgū vai vismaz tajās dalībvalstīs, kur darbojas prasītājas konkurenti. Tikai vairākās dalībvalstīs piemērojamo nodokļu noteikumu salīdzinoša analīze ļautu noteikt, vai ZRFG 3. panta piemērošanas rezultātā prasītājas iegūtajai priekšrocībai piemīt tāds pats raksturs un iedarbība kā subsīdijām šī vārda šaurākajā nozīmē.

- 78 Atbildētāja iebilst pret to, ka pamatnosacījumi, it īpaši infrastruktūra, dažādās dalībvalstīs atšķiras un ka parasti vislielākie nodokļi ir saistīti ar vislabākajiem pamatnosacījumiem. Tieši tādēļ, pēc tās ieskatiem, konkrētā dalībvalsts ir atsaucis punkts, kas jāņem vērā, vērtējot minēto pasākumu selektīvo raksturu. Tātad vairākās dalībvalstīs šajā jomā piemērojamo noteikumu salīdzinājums nav nepieciešams.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 79 Kā Tiesa ir nospriedusi EK līguma ietvaros, lai piemērotu EKL 87. panta 1. punktu, ir jānosaka, vai dotās tiesiskās kārtības ietvaros valsts pasākums pēc sava rakstura ir tāds, kas atbalsta “konkrētus uzņēmumus vai konkrētu preču ražošanu” salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri saistībā ar šīs kārtības nosprausto mērķi atrodas līdzīgā faktiskā un tiesiskā situācijā (Tiesas 2001. gada 8. novembra spriedumi lietās C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, Recueil*, I-8365. lpp., 41. punkts, un iepriekš 42. punktā minētajā lietā Spānija/Komisija, 47. punkts).

- 80 Šāds vērtējums ir attiecināms arī uz EOTK līgumu (šajā sakarā skat. iepriekš 27. punktā minētā sprieduma *Ecotrade* 41. punktu).
- 81 Līdz ar to, lai noteiktu, kas veido priekšrocību judikatūras par valsts atbalsta jēdzienu nozīmē, ir obligāti jānosaka atsauces punkts dotā tiesiskā regulējuma ietvaros, ar kuru šo priekšrocību būs iespējams salīdzināt. Šajā gadījumā, lai noteiktu, kas veido “normālo” nodokļu nastu minētās judikatūras nozīmē, piemērojamo nodokļu pasākumu salīdzinošā analīze nav jāveic visās dalībvalstīs, bet tikai dažās no tām, neskarot noteikumu par valsts atbalsta kontroli būtību. Tā kā dalībvalstu nodokļu noteikumi nav saskaņoti Kopienų līmenī, šis izvērtējums pārvēršas pār dažādu faktisko un tiesisko situāciju salīdzinājumu, kam par pamatu ir atšķirīgi dalībvalstu regulējumi. Dati, ko prasītāja iesniedza šīs prasības ietvaros, pierāda, ka starp dalībvalstīm pastāv atšķirības, proti, attiecībā uz ražošanas mantas līdzekļu ar nodokli apliekamo summu un līkmi.
- 82 Tādējādi Komisija rīkojās pareizi, vērtējot tikai tās priekšrocības likumību, kas izriet no *ZRFG* 3. panta, salīdzinājumā ar Vācijas vispārējiem nodokļu noteikumiem.
- 83 Pretēji prasītājas apgalvotajam, Kopienų judikatūra neuzliek Komisijai pienākumu sniegt pierādījumu tam, ka nastas, kas normālos apstākļos uzņēmumam būtu jānes, atvieglošanai ir tādi pati iedarbība kā subsīdijām šī vārda šaurākajā nozīmē.
- 84 Kaut arī valsts atbalsta jēdziens ietver ne tikai pozitīvu finanšu palīdzību, kas ir subsīdijas kā tādas, bet arī palīdzību, kas dažādā formā atvieglo nastu, kas parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu un kuras, pat ja tās nav subsīdijas šī vārda šaurākajā

nozīmē, ir tādas pašas pēc rakstura un tām piemīt tādi pati iedarbība (skat., jo īpaši, iepriekš 27. punktā minēto spriedumu *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde 39. punktu, *Banco Exterior de España* 13. punktu un *Ecotrade* 34. punktu), judikatūras uzdevums nav noteikt hierarhiju starp to, kas veido subsīdiju šī vārda šaurākajā nozīmē, no vienas puses, un citiem subsīdijai līdzīgiem pasākumiem, no otras puses, bet noteikt, kas ir valsts atbalsts EOTKL 4. panta c) apakšpunkta nozīmē. No šīs definīcijas izriet, ka tad, kad ir pierādīts, ka valsts palīdzība veido tās nastas atvieglošanu, kura parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu, šis pasākums ir kvalificējams kā valsts atbalsts un, pamatojoties uz šo pašu kvalifikāciju, tam ir tādi pati iedarbība kā subsīdijai šī vārda šaurākajā nozīmē. Pretēji prasītājas apgalvotajam, nav jāsniedz papildu pierādījumi.

85 Tātad pirmā pamata trešā daļa ir noraidāma.

Par ceturto daļu, kas attiecas uz iespējamo Komisijas pienākumu pierādīt, kā *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi iespaido konkurenci līdzīgi tam, kā to dara parastas subsīdijas

— Lietas dalībnieku argumenti

86 Prasītāja norāda, ka Apstrīdētais lēmums nesatur novērtējumu tam, vai Komisijas kritizētie nodokļu pasākumi būtu iespaidojuši konkurenci, kaut gan no iepriekš 27. punktā minētā *Ecotrade* sprieduma 34. punkta izriet, ka Komisija nevar kvalificēt valsts pasākumus, ar ko atvieglo uzņēmumu nastu, kā atbalstu EOTKL 4. panta c) apakšpunkta nozīmē, ja tā vispirms nav pierādījusi, ka šie pasākumi iespaido konkurenci līdzīgi tam, kā to dara parastas subsīdijas.

- 87 Atbildētāja vispirms uzskata, ka atbalsta kontrole ir tikai ierobežots uzdevums, jo šīs kontroles mērķis nav novērst visus konkurences izkropļojumus kopējā tirgū, bet tikai aizliegt valsts palīdzības noteiktus aspektus, tādus kā atbalsta piešķiršanu. Atbildētāja turklāt norāda, ka atbalsta jēdziens ir plašāks nekā subsīdijas jēdziens, jo tas ietver arī tādus pasākumus, kas pēc rakstura un iedarbības ir līdzīgi tiešām subsīdijām. Pēc atbildētājas uzskatiem, no tā izriet, ka, lai kvalificētu atbalsta pasākumus EOTKL 4. panta c) punkta nozīmē, nav vispirms jāpierāda, ka minētie pasākumi iespaido konkurenci līdzīgi tam, kā to dara parastās subsīdijas. Turklāt noteikumi par atbalstu, proti, EKL 87. panta 1. punkts un EOTKL 4. panta c) apakšpunkts nenosūta atbalstu, kas ir subsīdijas parastā nozīmē, no atbalsta, kas tāds nav. Saistībā ar iepriekš 27. punktā minēto *Ecotrade* spriedumu, runājot par atšķirību starp subsīdijām šī vārda šaurākajā nozīmē, proti, naudas piešķiršanu, no vienas puses, un citiem atbalsta veidiem, tādiem kā atteikšanās no nodokļu ieņēmumiem, kas normālos apstākļos tiktu iekasēti, no otras puses, atbildētāja norāda, ka šī atšķirība neietilpst jautājumā par minēto pasākumu novērtējumu un tā neietekmē šo pasākumu selektīvā rakstura izvērtējumu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 88 Sava [pirmā pamata] ceturtajā daļā prasītāja, no vienas puses, pārmet Komisijai, ka tā nav izvērtējusi, vai nastas, kura parastos apstākļos gulstas uz uzņēmuma budžetu, atvieglošanai ir tādi pati iedarbība kā parastai subsīdijai. No otras puses, prasītāja apgalvo, ka no iepriekš 27. punktā minētā *Ecotrade* sprieduma izriet — Komisijai bija jāsniedz pierādījums tam, kā *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi iespaido konkurenci.
- 89 Attiecībā uz pirmo sūdzību, balstoties uz tiem pašiem apsvērumiem, kas iepriekš izklāstīti 84. punktā, Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisijai nav jāvērtē, vai nastas, kura normālos apstākļos gulstas uz uzņēmuma budžetu, atvieglošanai ir tādi pati iedarbība kā parastai subsīdijai šī vārda šaurākajā nozīmē. Tādēļ šis iebildums ir noraidāms.

- 90 Attiecībā uz otro sūdzību, proti, par nepieciešamību pierādīt, ka *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi iespaido konkurenci, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka EOTKL 4. panta c) apakšpunkta ietvaros valsts atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu, nepastāvot nepieciešamībai pierādīt vai pētīt, vai konkurence ir apdraudēta un vai var rasties apstākļi, kas varētu to apdraudēt (Pirmās instances tiesas 1999. gada 12. maija spriedums apvienotajās lietās T-164/96 — T-167/96, T-122/97 un T-130/97 *Moccia Irme u.c./Komisija, Recueil*, II-1477. lpp., 82. punkts, un 1999. gada 16. decembra spriedums lietā T-158/96 *Acciaierie di Bolzano/Komisija, Recueil*, II-3927. lpp., 113. punkts).
- 91 Tāpat atbalsta pasākumam nav obligāti jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm vai konkurence, lai uz to attiecinātu EOTKL 4. panta c) apakšpunktu (Tiesas 2001. gada 21. jūnija spriedumi apvienotajās lietās C-280/99 P — C-282/99 P *Moccia Irme u.c./Komisija, Recueil*, I-4717. lpp., 32. un 33. punkts, un iepriekš 62. punktā minētajā lietā *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija*, 102. punkts).
- 92 Turklāt, pretēji prasītājas teiktajam, iepriekš 27. punktā minētā sprieduma *Ecotrade* 34. punkts neskar jautājumu par to, vai pasākumi, ko var kvalificēt kā valsts atbalstu, var iespaidot konkurenci, bet ietver atsauci tikai uz 84. punktā minēto pastāvīgo judikatūru par valsts atbalsta jēdziena definīciju.
- 93 Šādos apstākļos, pretēji prasītājas apgalvotajam, Komisijai nebija jāvērtē, vai *ZRFG* 3. pantā paredzētie pasākumi iespaidoja konkurenci, lai noteiktu, vai šie pasākumi ir kvalificējami kā valsts atbalsts EOTKL 4. panta c) apakšpunkta nozīmē.
- 94 Tāpat pirmā pamata ceturrtā daļa ir noraidāma un pirmais pamats ir noraidāms pilnībā.

Par otro pamatu, kas attiecas uz EOTKL 4. panta c) apakšpunkta un EOTKL 67. panta kļūdainu interpretāciju

Lietas dalībnieku argumenti

- 95 Prasītāja apgalvo — pamatojoties uz EOTK līguma nodibināto “daļējo integrāciju”, EOTKL 4. panta c) apakšpunkts attiecas tikai uz īpašu atbalstu ogļu un tērauda nozarē strādājošiem uzņēmumiem. Attiecīgi uz “vispārējo” atbalstu — tas ir, šajā gadījumā atbalsta shēmu, no kuras var iegūt ne tikai ogļu un tērauda nozarē strādājošie uzņēmumi, bet arī uzņēmumi visās citās saimniecības jomās — neattiecas EOTKL 4. panta c) apakšpunktā paredzētais aizliegums. Pēc prasītājas domām, saskaņā ar Tiesas judikatūru un Komisijas administratīvo praksi dalībvalstu shēmas, kas paredz vispārējo atbalstu, tiek pakļautas saskaņotai kontrolei, vadoties pēc EKL noteikumiem par valsts atbalstu un EOTKL 67. panta.
- 96 Tādējādi prasītāja uzskata, ka Apstrīdētais lēmums balstās uz EOTKL 4. panta c) apakšpunkta piemērošanas jomas paplašināšanu, pretēji Līgumā paredzētajam. Šādas paplašināšanas sekas nevar būt izmaiņas EOTKL 4. panta c) apakšpunkta un EOTKL 67. panta piemērošanas jomā. Saskaņā ar prasītāju, šī paplašināšana ir izveidojusies pēc tam, kad tika pieņemti kodeksi par atbalstu metalurģijai un kad Komisija, sākot no 1986. gada, pārtrauca nošķirt īpašu atbalstu no vispārēja atbalsta.
- 97 Prasītāja apgalvo, ka EOTKL 67. pantu piemēro ne tikai tiem valsts pasākumiem, kuriem nepiemīt valsts atbalsta īpašības. Šo noteikumu piemēro attiecībā uz visiem vispārējās palīdzības pasākumiem, ko dalībvalstis pieņēmušas to vispārējās kompetences ekonomikas un nodokļu politikas ietvaros. Turklāt, saskaņā ar EKL

305. pantu, Komisijai nebija tiesību grozīt EOTK līguma daļējas integrācijas raksturu, pieņemot kodeksus par atbalstu metalurģijai.

- 98 Pēc prasītājas domām, tā kā *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu noteikumi neveido valsts atbalstu EOTKL 4. panta c) apakšpunkta nozīmē, nepastāvēja arī pienākums par tiem ziņot, kā to uzskata Komisija Apstrīdētā lēmuma 67.–76. punktā. Toties, pēc prasītājas domām, *ZRFG* 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi veidoja “dalībvalsts rīcību” EOTKL 67. panta 1. punkta nozīmē, par ko Vācijas Federatīvajai Republikai bija jāziņo Komisijai, ja šo pasākumu piemērošanas sekas būtu tādas, ka tās “ievērojami iespaidotu konkurenci tērauda rūpniecībā”. Prasītāja uzskata, ka nav nozīmes jautājumam par to, vai šajā gadījumā šie nosacījumi tika izpildīti, jo Vācijas valdība EKL 88. panta 2. punktā minēto paziņojumu ietvaros vairākkārt ziņoja Komisijai par *ZRFG*. Nav arī svarīgi, ka Vācijas Federatīvā Republika administratīvās procedūras gaitā nav atsaukusies uz EOTKL 67. pantu, kā to Komisija atzīmē Apstrīdētā lēmuma 66. punktā, jo, kā apgalvo prasītāja, šis pants ir imperatīva norma, kas balstās uz pilnvaru sadali starp Kopienī un dalībvalstīm, kā to daļējas integrācijas kontekstā paredz EOTK līgums.

- 99 Persona, kas iestājusies lietā, pievienojas prasītājas argumentiem.

- 100 Atbildētāja iebilst, ka atšķirība starp vispārēju atbalstu un īpašu atbalstu nav ņemama vērā, jo EOTK līgums neparedz šādu atšķirību. Tā norāda, ka, ja EOTKL 67. pantu var piemērot dalībvalstu nodokļu politikas būtiskai daļai, to nepiemēro nodokļu pasākumiem, kas neietilpst EOTKL 4. panta c) apakšpunktā. Šis nodalījums skaidri norāda uz to, ka tikai atbalsta raksturs ir noteicošs, nosakot EOTK līguma piemērošanas noteikumus.

- 101 Savos apsvērumos par iestāšanās rakstu atbildētāja turklāt apgalvo, ka EOTKL 4. panta c) apakšpunktā pasludinātā aizlieguma spēkam nebūtu jēgas, ja šo noteikumu nepiemērotu atbalsta shēmām ārpus ogļu un tērauda nozares. Pēc atbildētājas domām, dalībvalstīm būtu viegli izvairīties no šī noteikuma piemērošanas, ja tās varētu izmantot vispārējās atbalsta shēmas, kas ar saviem noteikumiem atbalstīs ne tikai, bet galvenokārt ogļu un tērauda nozari.
- 102 Visbeidzot atbildētāja norāda, ka, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, EOTKL 67. pantā paredzētā palīdzība nevar būt tāda, ko EOTKL 4. panta c) apakšpunkts neatkarīgi no palīdzības formas pasludina par nesaderīgu ar ogļu un tērauda kopējo tirgu, to atceļ un aizliedz. Pēc atbildētājas domām, EOTKL 67. panta 2. punkts ir speciāls noteikums, kas jāpiemēro, ievērojot tajā paredzētos nosacījumus. Šajā sakarā vienīgi Komisijai ir tiesības atļaut noteiktu EOTKL 67. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā paredzēto finanšu atbalstu vai to atļaut EOTKL 54.–56. panta noteikumu stingrās robežās. Pēc atbildētājas domām, jebkurā gadījumā EOTKL 4. panta c) apakšpunkts, paredzot atbalsta aizliegumu, veido vispārēju noteikumu, bet EOTKL 67. panta 2. punkta pirmais ievilkums, ļaujot konkrētos gadījumos piešķirt atbalstu, ir izņēmums.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 103 Iesākumā ir jāatgādina, ka, saskaņā ar EOTKL 80. pantu, šis līgums attiecas tikai uz uzņēmumiem, kas darbojas ogļu un tērauda rūpniecības nozarē.
- 104 Tas nozīmē, ka EOTKL 4. panta c) apakšpunktā paredzētais aizliegums attiecas uz uzņēmumu tikai gadījumā, ja šis uzņēmums darbojas šajā rūpniecības nozarē (šajā sakarā skat. Tiesas 1959. gada 17. decembra spriedumu lietā 14/59 *Société des fonderies de Pont-à-Mousson*/Augstā iestāde, *Recueil*, 445., 467. un 468. lpp., un 2003. gada 28. janvāra spriedumu lietā C-334/99 *Vācija/Komisija*, *Recueil*, I-1139. lpp., 78. punkts).

- 105 Šajā gadījumā netiek apstrīdēts — līdzīgi tam, ko apgalvo Komisija Apstrīdētā lēmuma 13. punktā, — ka prasītāja ir uzņēmums EOTKL 80. panta izpratnē.
- 106 Ņemot vērā uz pirmo pamatu sniegto atbildi, Pirmās instances tiesa uzskata, ka šī pamata izvērtējuma uzdevums ir vienīgi noteikt, vai Komisija Apstrīdētajā lēmumā ir pareizi uzskatījusi, ka EOTKL 4. panta c) apakšpunktu piemēro vispārējā atbalsta shēmai ogļu un tērauda nozarē.
- 107 Saskaņā ar EOTKL 4. panta c) apakšpunktu, EOTK līgumā paredzētajos gadījumos ir aizliegtas valsts piešķirtas subsīdijas un atbalsts neatkarīgi no to formas.
- 108 Šī noteikuma mērķis ir atcelt un aizliegt dalībvalstu palīdzību tajās jomās, ko EOTK līgums pakļauj Kopienas kompetencei (šajā sakarā skat. iepriekš 27. punktā minēto spriedumu lietā *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, 47. lpp.).
- 109 Ir jānorāda, ka ogļu un tērauda nozarē EOTKL 4. panta c) apakšpunkts nenoskaidro ne individuālu atbalstu no atbalsta shēmām, nedz arī īpašu atbalstu no vispārēja atbalsta shēmām. Turklāt šajā noteikumā paredzētais valsts atbalsta aizliegums ir stingri formulēts (šajā sakarā skat. Pirmās instances 1999. gada 9. septembra spriedumu lietā T-110/98 *RJB Mining*/Komisija, *Recueil*, II-2585. lpp., 76. punkts).
- 110 Kas attiecas uz EOTKL 67. pantu, tā mērķis ir novērst draudus konkurencei, ko mēdz izraisīt dalībvalstis, istenojot savu varu (iepriekš 27. punktā minētais spriedums *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg*/Augstā iestāde, 47. lpp., un Pirmās instances tiesas 2001. gada 5. jūnija spriedums lietā T-6/99 *ESF Elbe-*

Stahlwerke Feralpi/Komisija, Recueil, II-1523. lpp., 83. punkts). EOTKL 67. pants tikai uzskaita aizsargpasākumus, ko Kопiena var pieņemt pret dalībvalsts rīcību, kas ievērojami iespaido konkurences apstākļus ogļu un tērauda rūpniecībā, bet kas neiespaido šo rūpniecību nekavējoties un tieši (Tiesas 1960. gada 10. maija spriedums apvienotajās lietās 27/58 — 29/58 *Hauts fourneaux un fonderies de Givors* u.c./Augstā iestāde, *Recueil*, 503., 526. lpp.).

- 111 No tā izriet, ka Kопienu Tiesa ir atzinusi — EOTKL 4. panta c) apakšpunkts un EOTKL 67. pants attiecas uz divām dažādām jomām (iepriekš 27. punktā minētais spriedums *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Augstā iestāde*, 47. lpp., un Tiesas 2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-390/98 *Banks, Recueil*, I-6117. lpp., 88. punkts) un EOTKL 67. pantu nepiemēro valsts atbalsta jomā (iepriekš 62. punktā minētā sprieduma *Forges de Clabecq/Komisija* 141. punkts). Līdz ar to EOTKL 67. pants neveido EOTKL 4. panta c) apakšpunkta īpašu piemērošanas gadījumu.
- 112 No 70-to gadu sākuma līdz Komisijas 1981. gada 7. augusta Lēmuma Nr. 2320/81/ EOTK pieņemšanai, ar ko nodibina Kопienu noteikumus metalurģijas nozares atbalstam (OV L 228, 14. lpp.) un izveido Otro kodeksu par atbalstu metalurģijai, Komisija uzskatīja, ka EOTKL 4. panta c) apakšpunkts bija jāpiemēro tikai attiecībā uz īpašu atbalstu uzņēmumiem, kas darbojas metalurģijas nozarē, tas ir, uz atbalstu, kuru ieguva īpaši vai galvenokārt šie uzņēmumi, laikā, kad vispārējā un reģionālā atbalsta shēmu piemērošana metalurģijā tika pakļauta Komisijas kontrolei, pamatojoties gan uz EOTKL 67. pantu, gan uz EKL 87. un EKL 88. pantu.
- 113 Šī nostāja izskaidrojama ar nepieciešamību izvairīties no tā, ka uz EOTKL 4. panta c) apakšpunktā minētā nepārprotamā aizlieguma pamata tiek apdraudēta konkurence, kaitējot ogļu un tērauda rūpniecībai, kaut arī atbalsts tika sniegts citām attiecīgās valsts rūpniecības nozarēm, turklāt pamatojot ar nepieciešamību rast risinājumu visām saimnieciskajām un finanšu grūtībām, kas negatīvi iespaidoja metalurģijas nozari. Ņemot vērā nepieciešamu nozares pārstrukturēšanu, kas pārsniedza “praktiski visus metalurģijas nozarē strādājošo uzņēmumu finanšu

lidzekļus”, kā arī fondus, ko Kopiena atvēlēja šīs situācijas risināšanai, Komisija ar Padomes vienprātīgu piekrišanu izveidoja dalibvalstu metalurģijas atbalsta Kopienas kontroles shēmu, “kuras Kopienas raksturu nodrošin[āja] to atbilstība pašas Kopienas virzībai šajā jomā” (Pirmā kodeksa par atbalstu metalurģijai pirmais apsvērumš). Vienlaicīgi tika paredzēts, ka Pirmais kodekss par atbalstu metalurģijai varētu attiekties tikai uz īpašu atbalstu, jo vispārējā reģionālā atbalsta shēmu piemērošana metalurģijā tika pakļauta Komisijas kontrolei, pamatojoties uz EOTKL 67. pantu EKL 87. un 88. pantu.

114 Tomēr šādas, metalurģijas uzņēmumiem labvēlīgas pieejas izvēle nenozīmē, ka savas kontroles pār valsts atbalstu ietvaros Komisija ir atteikusies no visām tiesībām konstatēt, ka, pamatojoties uz apsvērumiem saistībā ar nepieciešamību pārstrukturēt metalurģijas uzņēmumus un pakāpeniski atcelt valsts atbalstu, EOTKL 4. panta c) apakšpunkts principā bija jāpiemēro, ja vien Komisija vēlas uzskatīt šo valsts atbalstu metalurģijas nozarē — neatkarīgi no tā, vai tas ir īpašs vai vispārējs — par “Kopienas” atbalstu un attiecīgi par saderīgu ar kopējā tirgus pareizu darbību. Tieši šādi ir jāinterpretē Otrais, kā arī vēlākie kodeksi par atbalstu metalurģijai, tostarp arī Sestais kodekss, uz kura balstīts Apstrīdētais lēmums.

115 Pat ja, sākot ar Otro kodeksu par atbalstu metalurģijai, [turpmākie] kodeksi attiecās uz “visu atbalstu metalurģijai [...] neatkarīgi no tā, vai tas [bija] īpašs vai vispārējs atbalsts”, šī precizējuma mērķis ir vienīgi atjaunot EOTKL 4. panta c) apakšpunkta sākotnējo piemērojamību, jo tas nenoskīr dažādus aizliegtus atbalsta veidus.

116 Šajā gadījumā, kā Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, analizējot pirmo pamatu, ZRFG 3. pantā paredzētie nodokļu pasākumi prasītājas labā veidoja valsts atbalstu un tādējādi šie pasākumi ietilpst EOTKL 4. panta c) apakšpunkta piemērošanas jomā.

- 117 Attiecīgi, neņemot vērā neskaidrību, ko šajā gadījumā var izraisīt Komisijas interpretācijas maiņa, par ko tiks spriests vēlāk septītā pamata izvērtējuma ietvaros, jāsecina — Komisija Apstrīdētā lēmuma 66. punktā ir pareizi uzskatījusi, ka šajā gadījumā bija jāpiemēro EOTKL 4. panta c) apakšpunkts, nevis EOTKL 67. pants.
- 118 Līdz ar to otrais pamats par EOTKL 4. panta c) apakšpunkta un EOTKL 67. panta iespējamu kļūdainu interpretāciju ir noraidāms.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz EOTKL 95. panta nepareizu piemērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 119 Prasītāja uzskata, ka gadījumā, ja Pirmās instances tiesa noraida trešo pamatu par EOTKL 67. panta kļūdainu interpretāciju, ir jāatzīst, ka Komisija pieļāvusi kļūdu, pēc pašas ierosmes neizvērtējot, vai ZRFG 3. pantā paredzētos nodokļu pasākumus var atzīt par saderīgiem ar kopējo tirgu, ņemot vērā visus EOTK liguma mērķus (EOTKL 2.–4. pants). Savā replikā prasītāja precizē, ka Komisijai nav diskrecionāras varas, lai spriestu par jautājumu, vai tai ir jāturpina kontrole atbilstoši EOTKL 95. pantam. Komisijas diskrecionārā vara attiecas tikai uz EOTKL 95. pantā minēto EOTKL 2., 3. un 4. pantu interpretāciju un piemērošanu.
- 120 Prasītāja apstrīd Komisijas apgalvojumu, kas minēts Apstrīdētā lēmuma 123. punktā un saskaņā ar kuru Pirmās instances tiesas spriedums lietā *Irish Steel* (Pirmās instances tiesas 1999. gada 7. jūlija spriedums lietā T-106/96 *Wirtschaftsvereinigung Stahl/Komisija, Recueil*, II-2155. lpp.) aizliedz tai, pamatojoties uz EOTKL 95. pantu,

atļaut atbalstu, kas neatbilst kodeksos par atbalstu metalurģijai noteiktajiem atļaujas kritērijiem. Pēc prasītājas domām, iepriekš minētajā spriedumā Pirmās instances tiesa nolēma, ka jebkurš šajos kodeksos paredzētais aizliegums attiecas tikai uz to atbalstu, kas uzskaitīts katrā no šiem kodeksiem un kas tajā uzskatīts par saderīgu ar EOTK līgumu, un ka uz Komisiju šis kodekss attiecas tikai tiktāl, ciktāl tai bija jānovērtē atbalsta, uz kuru attiecās kodekss, saderība ar Līgumu. Prasītāja uzskata, ka ārpus šī pieņēmuma kodekss par atbalstu metalurģijai nav piemērojams un tādējādi tas nevar skart Komisijas lēmumu, kas balstīts uz EOTKL 95. pantu. Prasītāja apgalvo, ka tiktāl, cik *ZRFG* 3. pantā paredzētie noteikumi par speciālajiem amortizācijas atskaitījumiem neatbilst kodeksos par atbalstu metalurģijai paredzētajai atbalsta definīcijai, nav izslēdzama lēmuma pieņemšana atbilstoši EOTKL 95. pantam.

- 121 Prasītāja piebilst — ņemot vērā EOTKL mērķus, tādus kā EOTKL 2., 3. un 4. pantā minētie, nepieciešamība atzīt *ZRFG* 3. panta saderību bija pamatota, lai nodrošinātu pietiekamu iedrošinājumu uzņēmumiem attīstīt un uzlabot [EOTKL 3. panta d) daļa] savu nodibinājumu ražošanas potenciālu pierobežas reģionos, kā arī lai novērstu darbaspēka un cilvēku aizplūšanu no šiem reģioniem (EOTKL 2. panta otrā daļa). Saskaņā ar prasītāju, runa ir par tiem pašiem politiskajiem apsvērumiem, balstoties uz kuriem Romas Līguma autori, ņemot vērā Eiropas mākslīgu sadalīšanu, EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzēja, ka noteiktiem pierobežas reģioniem sniegtā palīdzība ir saderīga ar kopējo tirgu. Tādējādi šie apsvērumi ir jāņem vērā saistībā ar EOTK līguma mērķiem. Šajā gadījumā Komisija nav veikusi šādu izvērtējumu EOTKL 95. panta ietvaros.

- 122 Persona, kas iestājusies lietā, uzskata — nepietiek ar faktu, ka dalībvalsts nav ziņojusi atbilstoši EOTKL 95. pantam, lai noliegtu vai pat aizliegtu Komisijai rīkoties saskaņā ar šo noteikumu un, ja nepieciešams, pasludināt, ka atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu.

- 123 Persona, kas iestājusies lietā, papildus norāda, ka kodeksi par atbalstu metalurģijai neparedz īpašu gadījumu to grūtību kompensācijai, kas radušās Vācijas sadalīšanas rezultātā. Kodeksu par atbalstu metalurģijai nepiemērošana izriet arī no iepriekš 120. punktā minētā *Irish Steel* sprieduma, atbilstoši kuram atbalstu, kas neietilpst minēto kodeksu konkrētajās kategorijās, var atzīt par individuālu izņēmumu atbilstoši EOTKL 95. pantam. Pēc personas, kas iestājusies lietā, domām, tā kā šos zaudējumu kompensējošos pasākumus jebkurā gadījumā nevar pielīdzināt reģionālajam atbalstam kodeksu par atbalstu metalurģijai izpratnē, šajā gadījumā šie kodeksi nav piemērojami un tāpēc tie arī neiestājas pret Komisijas lēmumu, kas ir pieņemts, balstoties uz EOTKL 95. pantu.
- 124 Visbeidzot persona, kas iestājusies lietā, pārmet Komisijai acīmredzamu kļūdu vērtējumā, īstenojot savu diskrecionāro varu saskaņā ar EOTKL 95. pantu. Šīs kļūdas būtība ir tāda, ka Komisija nav atzinusi atbalstu, kas tika sniegts, lai kompensētu zaudējumus, kuri radušies konkrētos Vācijas pierobežas reģionos, kā īpašus zaudējumus, kas iestājušies *force majeure* rezultātā, proti, Vācijas sadalīšanas dēļ, bet tikai pamatojoties uz kodeksu par atbalstu metalurģijai noteikumiem, kas šajā gadījumā nav piemērojami. Jebkurā gadījumā persona, kas iestājusies lietā, uzskata — tā kā Vācijas sadalīšanas rezultātā radušās grūtības veido situāciju, kas nebija paredzēta EOTK līgumā, Komisija varēja izspriest šo lietu, balstoties uz EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem kritērijiem.
- 125 Pirmkārt atbildētāja iebilst, ka, pat ja ārpus kodeksa par atbalstu metalurģijai piemērošanas Kopienų judikatūrā atzītu iespēju pieņemt individuālu lēmumu, pamatojoties uz EKL 95. pantu, saistībā ar atbalstu, uz kuru neattiecas kodeksi par atbalstu metalurģijai, šāda lēmuma pieņemšana būtu atkarīga no Komisijas vērtējuma. Šajā gadījumā tas nav jautājums par Komisijai uzlikto pienākumu un vēl jo mazāk par pienākumu veikt pārbaudi pēc pašas ierosmes. Komisijai ir tiesības pārbaudīt, vai konkrētie elementi attaisno EOTKL 95. panta pareizu piemērošanu. Šajā sakarā atbildētāja vērš uzmanību uz Apstrīdētā lēmuma 124. punktu, kurā Komisija norādījusi, ka ir veikusi izvērtējumu saskaņā ar EOTKL 95. pantu un ka ir nolēmusi nepieņemt lēmumu uz šī panta pamata.

126 Otrkārt, pēc atbildētājas domām, Apstrīdētais lēmums neattiecas uz ZRFG kā tādu, bet uz prasītājas lūgumu izmantot speciālos amortizācijas atskaitījumus un izveidot ar nodokli neapliekamus uzkrājumus, proti, uz individuālu atbalstu. Attiecībā uz jautājumu par tāda lēmuma nepieciešamību, kas balstītos uz EOTKL 95. pantu, būtu nevietā jautājums par to, vai ZRFG bija nepieciešams, lai nodrošinātu pietiekamu iedrošinājumu uzņēmumiem attīstīt un uzlabot savu nodibinājumu ražošanas potenciālu pierobežas reģionos, kā arī novērst darbaspēka aizplūšanu no šiem reģioniem. Atbildētāja uzskata — vajadzētu pierādīt, ka speciālie amortizācijas atskaitījumi un ar nodokli neapliekamie uzkrājumi bija nepieciešami noteiktu EOTK līgumā ietvertu ieguldījumu īstenošanai; prasītāja to nav izdarījusi.

127 Apsvērumos par iestāšanās rakstu atbildētāja turklāt norāda, ka, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, EOTKL 95. panta pirmajai daļai nav cita mērķa kā tikai nodibināt īpašu sistēmu izņēmumiem no EOTK līguma, lai nodrošinātu, ka Komisija tiek galā ar neparedzētiem apstākļiem. Komisija nevar atļaut tāda valsts atbalsta piešķiršanu, kas nav nepieciešams, lai panāktu EOTK līguma mērķus, un kas rada izkropļojumus konkurencē.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Ievada apsvērumi

128 Ir jāatgādina, ka EOTKL 95. panta noteikumi pilnvaro Komisiju, saņemot Padomes piekrišanu, vienbalsīgi un apspriežoties ar EOTKL Konsultatīvo komiteju, pieņemt lēmumu vai ieteikumus, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu kāda EOTKL 2., 3. un

4. pantā nosprausta Kopienas mērķa īstenošanu ogļu un tērauda kopējā tirgus darbībā saskaņā ar EOTKL 5. pantu.

- 129 Līguma struktūrā EOTKL 4. panta c) apakšpunkts neiestājas pret to, ka Komisija, pamatojoties uz EOTKL 95. panta pirmo un otro daļu, izņēmuma kārtā atļauj dalībvalstu plānotu atbalstu, kas ir saderīgs ar Līguma mērķiem (Pirmās instances tiesas 1977. gada 24. oktobra spriedums lietā T-239/94 *EISA/Komisija*, *Recueil*, II-1839. lpp., 63. punkts), lai nodrošinātu, ka Komisija tiek galā ar neparedzētiem apstākļiem.
- 130 Valsts atbalsta jomā Komisija balstās uz EOTKL 95. panta pirmo un otro daļu divos dažādos veidos. No vienas puses, tā pieņem vispārējus lēmumus, proti, kodeksus par atbalstu metalurģijai, kas paredz vispārēju izņēmumu no valsts atbalsta aizlieguma attiecībā uz konkrētiem atbalsta veidiem. No otras puses, tā pieņem individuālus lēmumus, kas izņēmuma kārtā atļauj īpašu atbalstu.
- 131 Tādējādi, balstoties tieši uz EOTKL 95. panta pirmo un otro daļu, EOTKL 4. panta c) apakšpunkts neliedz Komisijai atļaut valsts atbalstu, pamatojoties gan uz kodeksā par atbalstu metalurģijai speciāli paredzētajām kategorijām, gan uz valsts atbalstu, kas neietilpst šajās kategorijās (šajā sakarā skat. iepriekš 129. punktā minētā sprieduma *EISA/Komisija* 70.–72. punktu; iepriekš 62. punktā minētā sprieduma *Forges de Clabecq/Komisija* 79. punktu un iepriekš 28. punktā minētā sprieduma *DSG/Komisija* 204. punktu).
- 132 Saskaņā ar Apstrīdētajā lēmumā norādīto, šajā gadījumā Komisija noraidīja EOTKL 95. panta piemērošanu šādu iemeslu dēļ:

- “(121) Pirmkārt, Komisija uzskata, ka Vācija nav iesniegusi formālu lūgumu attiecībā uz šo lietu uzsākt [EOTKL] 95. pantā paredzēto procedūru.
- (122) EOTKL izveidotā shēma valsts atbalsta jomā ļauj Komisijai, noteiktos apstākļos un ievērojot [EOTKL] 95. pantā paredzēto kārtību, atļaut piešķirt valsts atbalstu visos Līgumā neparedzētos gadījumos, ja šāds lēmums ir nepieciešams, lai nodrošinātu ogļu un tērauda kopējā tirgus darbību un — saskaņā ar EOTKL 5. panta noteikumiem — tādus Kopienas mērķus kā EOTKL 2., 3. un 4. pantā minētie.
- (123) Saskaņā ar Pirmās instances tiesas 1999. gada 7. jūlija spriedumu [T-106/96 *Wirtschaftsvereinigung Stahl/Komisija, Recueil*, II-2155. lpp.], ar faktu, ka Komisijai netika paziņots, nepietiek, lai noliegtu vai pat aizliegtu Komisijai rīkoties saskaņā ar [EOTKL] 95. pantu un vajadzības gadījumā pasludināt, ka atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu. Tomēr tā paša sprieduma 42. punkta ir precizēts, ka Komisiju saista visaptveroša shēma, ko nodibina kodekss [par atbalstu metalurģijai], tai vērtējot kodeksā paredzētā atbalsta saderību ar Līgumu. Tātad tā nevar ar individuālu lēmumu atļaut atbalstu, kas ir pretrunā kodeksa vispārējiem noteikumiem. [Kodekss par atbalstu metalurģijai], kas ir spēkā no 1986. gada, atļauj reģionālo atbalstu ieguldījumiem tikai stingri noteiktos reģionos, pie kuriem nepieder apvidi, kuros veica ar speciālo amortizācijas atskaitījumu un ar nodokli neapliekamo uzkrājumu palīdzību subsidētos ieguldījumus. Tāpēc Komisija nonāca pie slēdziena, ka šajā konkrētajā gadījumā [EOTKL] 95. pants nav piemērojams.
- (124) Izmantojot savu diskrecionāro varu minētajā jomā, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā netiek spriests par Līgumā neparedzētu situāciju, kurā būtu vajadzīgs pozitīvs lēmums, lai īstenotu dažus no Kopienas mērķiem, tādus kā [EOTKL] 2., 3. un 4. pantā nospraustie. Piemēram, piešķirtā atbalsta mērķis nebija nodrošināt Vācijas metalurģijas rūpniecībai stabilu un saimnieciski

dzīvotspējīgu struktūru. Līdzīgi arī Vācija nekad nav likusi domāt, ka tās plānos ietilpst minētās grupas kapacitātes samazināšana tiešā saistībā ar speciālo amortizācijas atskaitījumu un ar nodokli neapliekamo uzkrājumu piešķiršanu. Atļauja sniegt atbalstu, pamatojoties uz [EOTKL] 95. pantu, ar to nav attaisnojama.

(125) Vēl jo vairāk — metalurģijas nozares saimniecisko un finanšu apstākļu 90-to gadu sākuma attīstības kontekstā, kā arī uz [EOTKL] 95. panta pamata pieņemto individuālo lēmumu kontekstā, kas atļauj valsts atbalstu dažādu uzņēmumu pārstrukturēšanai, Padome un Komisija kopējā deklarācijā, kas ierakstīta Padomes 1993. gada 17. decembra protokolā, norādīja: “neskarot visu dalībvalstu tiesības pieprasīt lēmumu uz [EOTKL] 95. panta pamata un saskaņā ar 1993. gada 25. februāra secinājumiem, Padome ir stingri apņēmusies izvairīties no jauniem, uz 95. pantu balstītiem izņēmumiem attiecībā uz atbalstu konkrētam uzņēmumam.”

¹³³ No iepriekš minētā izriet, ka Komisija atteicās piemērot EOTKL 95. pantu, galvenokārt balstoties uz iepriekš 120. punktā minētā sprieduma *Wirtschaftsvereinigung Stahl*/Komisija 42. punktu, saskaņā ar kuru tā varēja, pamatojoties uz EOTKL 95. pantu, atļaut kodeksā par atbalstu metalurģijai minēto atbalstu tikai tad, ja šī individuālā atļauja nebija pretrunā kodeksa vispārējiem noteikumiem (Apstrīdētā lēmuma 123. punkts). Pakārtoti no Apstrīdētā lēmuma 124. punkta izriet — šajā gadījumā Komisija uzskatīja, ka netika izpildīti EOTKL 95. pantā minētie nosacījumi.

¹³⁴ Līdz ar to — pretēji tam, ko apgalvo prasītāja — Komisija nav atteikusies izvērtēt, vai šajā gadījumā ir piemērojams EOTKL 95. pants. Ir neapstrīdami, ka, neņemot vērā to, ka Vācijas Federatīvā Republika nepieprasīja piemērot EOTKL 95. pantu, Komisija Apstrīdētā lēmuma 124. punktā pārbaudīja, vai šo noteikumu bija iespējams piemērot. Tomēr tā uzskatīja, ka apstākļos, kādi tie ir šajā lietā, minētā

noteikuma piemērošanas nosacījumi netika izpildīti. Šādos apstākļos nav jālemj par prasītājas sūdzību attiecībā uz to, ka Komisija ir nepareizi interpretējusi iepriekš 120. punktā minēto *Wirtschaftsvereinigung Stahl*/Komisija spriedumu, jo, neņemot vērā šo interpretāciju, Komisija tomēr uzskatīja par vajadzīgu Apstrīdētā lēmuma 124. punktā izvērtēt, vai šajā gadījumā tika izpildīti EOTKL 95. panta piemērošanas nosacījumi.

- 135 Šo precizējumu kontekstā ir jāpārbauda, vai — kā apgalvo prasītāja — Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, noraidot EOTKL 95. panta izņēmuma piemērošanu EOTKL 4. panta c) apakšpunktā paredzētajam atbalsta aizliegumam.

— Par iespējamu kļūdu vērtējumā, atsakoties piemērot EOTKL 95. pantu

- 136 Vispirms ir jāatgādina — ir nepārprotami, ka saskaņā ar EOTKL 95. pantu Komisijai ir diskrecionāra vara noteikt, vai Līgumā paredzēto mērķu īstenošanai ir nepieciešams atbalsts (šajā sakarā skat. iepriekš 129. punktā minētā Pirmās instances tiesas sprieduma *EISA*/Komisija 72. punktu; 1999. gada 7. jūlija spriedumu lietā T-89/96 *British Steel*/Komisija, *Recueil*, II-2089. lpp., 47. punkts; un iepriekš 120. punktā minētā sprieduma *Wirtschaftsvereinigung Stahl*/Komisija 3. punktu).

- 137 Līdz ar to šajā jomā tiesiskuma kontrole ir jāattiecina tikai uz to, vai Komisija nav pārsniegusi savas diskrecionāras varas robežas, acīmredzami kļūdoties faktu vērtējumā vai nepareizi izmantojot savas pilnvaras, vai pārkāpjot procesuālos noteikumus (skat., jo īpaši, iepriekš 120. punktā minētā sprieduma *Wirtschaftsvereinigung Stahl*/Komisija 63. punktu).

- 138 Lai noteiktu, vai Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu faktu vērtējumā, kas varētu attaisnot Apstrīdētā lēmuma atcelšanu, prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem, lai apstrīdētu minētā lēmuma ietvaros veiktā faktu vērtējuma ticamību (Pirmās instances tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums lietā T-380/94 *AIUFFASS* un *AKT/Komisija*, *Recueil*, II-2169. lpp., 59. punkts).
- 139 Šajā sakarā ir jāatzīmē — prasītāja norādīja tikai uz to, ka, ņemot vērā tādas EOTK līguma mērķus kā EOTKL 2., 3. un 4. pantā minētie, tiešām bija jāatzīst *ZRFG* 3. panta saderība ar Līgumu, lai nodrošinātu pietiekamu iedrošinājumu uzņēmumiem attīstīt un uzlabot [EOTKL 3. panta d) apakšpunkts] savu nodibinājumu ražošanas potenciālu pierobežas reģionos, kā arī novērst darbaspēka un cilvēku aizplūšanu no šiem reģioniem (EOTKL 2. panta otrā daļa). Šāda vispārēja atsauce nav uzskatāma par pietiekamu, lai apstrīdētu Komisijas veiktā faktu vērtējuma ticamību.
- 140 Turklāt ir jāatzīst, ka prasītāja neizvirza nevienu pierādījumu tam, ka tai sniegtais ieguldījumu atbalsts speciālo amortizācijas atskaitījumu un ar nodokli neapliedzamo uzkrājumu veidā bija nepieciešams EOTK līguma mērķu sasniegšanai.
- 141 Vienkārša prasītājas atsauce uz Vācijas Federatīvās Republikas 2000. gada 14. janvāra paziņojumu, saskaņā ar kuru atbalsts, kas tiek atzīts par saderīgu ar EKL 87. panta 2. punktu, kalpo arī EOTKL 2. un 3. pantā minētajiem mērķiem, nepierāda minētā atbalsta nepieciešamību EOTKL 95. panta izpratnē. Šajā sakarā ir tikai jāprecizē, no vienas puses, ka EKL 87. panta 2. punkts nav piemērojams EOTKL kontekstā un, no otras puses, ka uz EOTKL 95. pantu balstītā atbalsta nepieciešamība ir jāvērtē saistībā ar EOTK līguma mērķiem, kuru starpā neparādās atbalsts, kas ir uzskatāms par saderīgu atbilstoši EKL 87. panta 2. punktam.

- 142 Katrā ziņā Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, Apstrīdētā lēmuma 124. punktā uzskatot, ka Vācijas Federatīvā Republika nav atsaukusies uz plānu samazināt *Salzgitter* grupas ražotspēju tiešā saistībā ar piešķirto atbalstu, lai izvairīties no EOTKL 95. panta piemērošanas.
- 143 Attiecībā uz nozari, kurai piemīt būtisks ražošanas jaudas pārpalikums, kā tas ir metalurģijas nozarē, tās ražotspējas samazināšana, iespējams, varēja kļūt par nepieciešamu priekšnosacījumu Līguma mērķu īstenošanai tā atbalsta ietvaros, par kuru varētu pieņemt individuālu lēmumu saskaņā ar EOTKL 95. pantu. Tāda samazināšana var arī nodrošināt, ka turpina pastāvēt nosacījumi, kas mudina uzņēmumus attīstīt un uzlabot savu ražošanas potenciālu [EOTKL 3. panta d) apakšpunkts] vai ražošanas modernizāciju [EOTKL 3. panta g) apakšpunkts]. Vēl jo vairāk — ņemot vērā metalurģijas nozares ražošanas jaudas pārpalikumu, šāda kritērija izmantošana nodrošina, ka netiek atbalstīta saimnieciski nestabilu pasākumu īstenošana, kuri pēc sava rakstura nevar efektīvi un uz ilgu laiku atrisināt attiecīgo reģionu un uzņēmumu problēmas, jo tie var tikai pasliktināt nestabilitāti, kas iespaido attiecīgo tirgu.
- 144 Tomēr, ņemot vērā Līgumā minēto mērķu daudzveidību un Komisijas diskrecionāro varu, ko tā īsteno, nodrošinot šo dažādu mērķu pastāvīgu samierināšanu, lai panāktu, ka ir apmierinātas visas kopējās intereses (šajā sakarā skat., jo īpaši, iepriekš 120. punktā minētā sprieduma *Wirtschaftsvereinigung Stahl*/Komisija 65. punktu un minēto judikatūru), šajā gadījumā Komisijas rīcība, izmantojot ražotspēju samazināšanas kritēriju, neveido acīmredzamu kļūdu vērtējumā EOTKL 95. panta piemērošanas izvērtējuma ietvaros.
- 145 Tiktāl, cik Komisija nevarēja uzskatīt, ka minētais ieguldījumu atbalsts veicināja prasītājas ražotspēju samazināšanos, jo Vācijas Federatīvā Republika nav tai darījusi

zināmu iespējamo plānu samazināt šo ražotspēju, Komisija nevarēja secināt, ka minētais atbalsts sekmēja Līguma mērķu īstenošanu.

146 Tādējādi trešais pamats ir noraidāms pilnībā.

147 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija ir pareizi atzinusi — ZRFG 3. pantā paredzētie un prasītājam piemērotie nodokļu pasākumi veidoja valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Pirmās instances tiesa uzskata, ka tagad ir jāpārbauda septītais pamats, kas attiecas uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu, Komisijai pieprasot, lai Vācijas Federatīvā Republika atgūst prasītājam piešķirto, par nesaderīgu [ar kopējo tirgu] pasludināto valsts atbalstu.

Par septīto pamatu, kas attiecas uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

148 Vispirms prasītāja norāda — Apstrīdētā lēmuma 81. punktā Komisija šķietami aizstāv viedokli, ka atšķirībā no EK līguma EOTK līgums neparedz noilguma termiņu atbalsta atgūšanai, jo šāds termiņa ierobežojums “būtu pretrunā EOTK līguma vispārējam principam” par absolūtu valsts atbalsta aizliegumu. Prasītāja uzskata, ka šāds arguments veicinās atšķirību starp EOTK līgumā un EK līgumā

paredzētajām atbalsta tiesībām, kas istenībā nepastāv ne šo Līgumu garā, ne koncepcijā, ne arī Komisijas praksē. Aizlieguma iespējami absolūtais raksturs neiestājas pret tiesiskās drošības principa ievērošanu un noilguma termiņa atzišanu.

- 149 Pēc prasītājas domām, uz tiesiskās drošības principu var paļauties arī EOTK līguma jomā. Tas ir vispārējs tiesību princips; šī principa ievērošana ir obligāta arī atbalsta tiesībās, un tādējādi tas ir saistošs arī Komisijai.
- 150 Prasītāja turklāt norāda, ka Kopienu tiesībās paredzētā valsts atbalsta atgūšanas izpildraksta uzdevums ir novērst nelikumīgi iegūtās konkurences priekšrocības, kas nodrošina uzņēmumam-saņēmējam izdevīgāku cenu nekā tā, ko var piedāvāt tā konkurenti. Pēc prasītājas domām, šajā gadījumā Komisija nesniedza nevienu apsvērumu par *ZRFG* 3. pantā paredzēto speciālo amortizācijas atskaitījumu iedarbību uz konkurenci.
- 151 Prasītāja arī uzskata, ka jebkurā gadījumā Komisijas tiesības pieprasīt atbalsta atgūšanu ir pakļautas desmit gadu noilguma termiņam. Komisijai šajā gadījumā bija jāvadās pēc šī termiņa, ko paredz 15. pants Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), jo tas ir tiesiskās drošības principa un nepieciešamības atjaunot neizkropļotu konkurenci līdzsvarošanas rezultāts.
- 152 Visbeidzot, atbildot uz Pirmās instances tiesas rakstveida jautājumiem, ar ko prasītājai tika dota iespēja pamatot un precizēt dažus no saviem apgalvojumiem, prasītāja norāda, ka, sākot no 1980.–1981. gada, tā regulāri sūtīja Komisijai savas darbības pārskatus un ilgadējās atskaites, it īpaši tiem Komisijas dienestiem, kas tajā laikā bija atbildīgi par atbalsta izvērtēšanu un metalurģijas nozares pārstrukturēšanu

80-tajos gados izveidotās metalurģijas rūpniecības ražošanas kvotu izmantošanas sistēmas un citu attiecīgu darbību ietvaros, kuru mērķis bija pārstrukturēt Eiropas metalurģijas rūpniecību. Šie apgalvojumi tika atkārtoti izteikti Pirmās instances tiesas priekšā.

- 153 Savos dokumentos persona, kas iestājusies lietā, atsaucas uz iepriekš 90. punktā minētā sprieduma *Acciaierie di Bolzano*/Komisija 69. punktu, kurā Pirmās instances tiesa apstiprināja — ja noilguma termiņš nav fiksēts brīdī, kad tiek pieņemts lēmums lietā, kurā sniedz spriedumu, Komisijai, pieņemot šādu lēmumu, nav pienākuma ievērot noilguma termiņu. No šī sprieduma izriet, ka saistībā ar jautājumu par noilguma termiņu Pirmās instances tiesa būtu rīkojusies savādāk, ja Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī būtu spēkā Regula Nr. 659/1999. Pēc personas, kas iestājusies lietā, ieskatiem, tā kā EK līgumu un atvasinātos noteikumus, kas pieņemti, pamatojoties uz šo Līgumu, var piemērot EOTK līgumā regulētajām jomām, nevar izslēgt Regulas Nr. 659/1999 15. panta piemērošanu valsts atbalstam, uz kuru attiecas EOTK līgums, ja vien EOTK līgums neparedz pretējo, kas šajā gadījumā tā nav.
- 154 Atbildētāja atkārtoti atsaucas uz Apstrīdētā lēmuma 80. punktu un uz Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra spriedumu apvienotajās lietās *BFM* un *EFIM*/Komisija (T-126/96 un T-127/96, *Recueil*, II-3437. lpp., 67. punkts), saskaņā ar kuru, "lai izpildītu savu pienākumu, proti, garantētu tiesisko drošību, Kopienu likumdevējam principā iepriekš ir jānostiprina noilguma termiņš". Atbildētāja norāda, ka šajā gadījumā tas tā nav bijis.
- 155 Saistībā ar argumentu par Regulas Nr. 659/1999 papildu piemērošanu atbildētāja norāda, ka šī regula attiecas tikai uz EK līgumu un tās piemērošanas joma ar tiesību interpretēšanas palīdzību nav paplašināma, attiecinot to arī uz EOTK līgumu. Tikai likumdevējam ir tiesības to darīt. Iepriekš 90. punktā minētais *Acciaierie di Bolzano*

Komisija spriedums šajā sakarā neko nemaina. Pat ja ir taisnība, ka minētā regula bija spēkā Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, tomēr EOTK līgums neparedzēja noilguma termiņu un tādējādi šāds termiņš nebija piemērojams.

- 156 Visbeidzot atbildētāja savā atbildē uz Pirmās instances tiesas rakstveida jautājumiem norāda, ka nav nozīmes tam, vai tā ir iepazinusies ar prasītājas nosūtītajām ilkgadējām atskaitēm vai ne, jo šī nosūtīšana neaizvieto paziņojumu valsts atbalsta procedūras ietvaros.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 157 Iesākumā ir jāuzsver, ka Apstrīdētā lēmuma 81. punktā Komisija norādīja:

“EOTKL ietvaros ir aizliegts jebkurš valsts atbalsts, ja vien pretējo neparedz īpaša atļauja atbilstoši [kodeksam par atbalstu metalurģijai], ko pieņem saskaņā ar [EOTKL] 95. pantu. Šī situācija būtiski atšķiras no [EKL] 87. panta 1. un 3. punktā paredzētās situācijas, kurā Komisijai ir liela diskrecionārā vara un uz kuru neattiecas vispārējs atbalsta aizliegums, bet iespējama nesaderība. Ja Regulā [..] Nr. 659/1999 paredzētais noteikums par noilgumu no tiesiskās drošības principa viedokļa ir nepieciešams situācijā, kuru reglamentē EK līgums, šādam noilgumam nav nozīmes EOTK līgumā, kas joprojām paredz absolūtu atbalsta aizliegumu. Tieši šis aizliegums EOTK līgumā garantē tiesisko drošību, jo bez īpašas atļaujas atbalsts ir nelikumīgs. Pasākumu izvērtējuma ierobežojums laikā būtu pretrunā šim EOTK līguma pamatprincipam.”

- 158 Šis izvērtējums nav pieņemams.

- 159 Ir taisnība, ka noilguma termiņam ir jābūt iepriekš nostiprinātam, lai tas pildītu savu funkciju. Šī termiņa un tā piemērošanas noteikumu apstiprināšana ietilpst Kopienų likumdevēja kompetencē. Tomēr likumdevējs nav nostiprinājis šādu noilguma termiņu atbilstoši EOTK līgumam piešķirtā valsts atbalsta kontroles jomā (skat., jo īpaši, iepriekš 62. punktā minētā sprieduma *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija 139. punktu).
- 160 Tomēr ir jāatgādina, ka tiesiskās drošības principa tā dažādās izpausmēs galvenais mērķis ir garantēt paredzamus apstākļus un tiesiskās attiecības, ko regulē Kopienų tiesības (Tiesas 1996. gada 15. februāra spriedums lietā C-63/93 *Duff* u.c., *Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts, un Pirmās instances tiesas 1997. gada 19. marta spriedums lietā T-73/95 *Oliveira*/Komisija, *Recueil*, II-381. lpp., 29. punkts).
- 161 Pieņēmums, ka Komisija ir pārkāpusi tiesiskās drošības pamatprasību, šajā gadījumā nav izslēdzams — pretēji tam, ko Komisija apgalvo Pirmās instances tiesā — ne tāpēc, ka netika paredzēts noilguma termiņš, ne arī tāpēc, ka Vācijas Federatīvā Republika nav iepriekš darījusi zināmus minētos atbalsta pasākumus EOTK līguma paredzētajā kārtībā.
- 162 Šajā sakarā vispirms ir jāatzīmē, ka lietā, kurā tika sniegts iepriekš 62. punktā minētais spriedums *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, Tiesa nav noliegusi iespēju konstatēt un vajadzības gadījumā sodīt Komisiju par tiesiskās drošības principa pārkāpumu, ko tā pieļāvusi, pieņemot lēmumu, ar ko tiek prasīts atgūt atbalstu gadījumā, kad nav paredzēts noilguma termiņš, kā arī tad, kad piešķiramais atbalsts iepriekš nav darīts zināms (iepriekš 62. punktā minētā sprieduma *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija 140. punkts).

163 Turpinājumā ir jāatgādina, ka šajā gadījumā uz tiesiskās drošības principu atsaucas prasītāja — minētā atbalsta saņēmēja. Sestā kodeksa par atbalstu metalurģijai noteikumos paredzētais valsts atbalsta kontroles un pārbaudes mehānisms neuzliek īpašu pienākumu atbalsta saņēmējam. No vienas puses, pienākums darīt zināmu un iepriekš aizliegt to atbalsta projektu īstenošanu, kas paredzēti Sestā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pantā, attiecas uz dalībvalsti. No otras puses, uz dalībvalsti attiecas arī lēmums, ar kuru Komisija konstatē atbalsta nesaderību un aicina noteiktajā laika periodā to atcelt (EK līguma ietvaros skat., pēc analogijas, Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedumu lietā *C-39/94 SFEI u.c., Recueil, I-3547. lpp., 73. punkts*). Tā kā dalībvalsts ir vienīgais Komisijas institucionālais partneris valsts atbalsta kontroles atbilstoši EOTK līgumam ietvaros (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 31. marta spriedumu lietā *T-129/96 Preussag Stahl/Komisija, Recueil, II-609. lpp., 80. punkts*), prasītāja nevar būt atbildīga par to, ka minētais atbalsts iepriekš netika darīts zināms.

164 Ja pieņemtu Komisijas argumentu, tas nozīmētu, ka nebūtu iespējams apšaubīt Komisijas tiesības pieprasīt atbalsta atgūšanu vienkārši tāpēc, ka dalībvalsts šo atbalstu nav darījusi zināmu, pat ja šajā pārkāpumā nav vainojams atbalsta saņēmējs.

165 Ir taisnība, ka Kapienu Tiesa izslēdza iespēju, ka atbalsta saņēmējs varētu tiesiski paļauties uz atbalsta likumību, ja šis atbalsts tika piešķirts, neievērojot noteikumus par valsts atbalsta iepriekšējas kontroles procedūru, izņemot īpašus apstākļus. Parasti cītīgam uzņēmējam vajadzētu būt spējīgam nodrošināt šis kārtības ievērošanu (Tiesas 1990. gada 20. septembra spriedums lietā *C-5/89 Komisija/Vācija, Recueil, I-3437. lpp., 14. punkts*, un 1997. gada 14. janvāra spriedums lietā *C-169/95 Spānija/Komisija, Recueil, I-135. lpp., 51. punkts*; iepriekš 163. punktā minētā Pirmās instances tiesas sprieduma lietā *Preussag Stahl/Komisija* 77. punkts; 2000. gada 29. septembra spriedums lietā *T-55/99 CETM/Komisija, Recueil, II-3207. lpp., 121. punkts*, un iepriekš 110. punktā minētā sprieduma lietā *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi/Komisija* 182. punkts).

- 166 Tomēr, aizstāvot atbalsta likumību, prasītāja neatsaucas uz tiesiskās pašāvības, bet uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu, kuru neierobežo nosacījumi, kas ir jāizpilda, lai atbalsta saņēmējam varētu rasties šī tiesiskā pašāvība.
- 167 Tāpēc ir jāpārbauda, vai šajā gadījumā Komisija ir rīkojusies pretrunā tiesiskās drošības principam.
- 168 Šajā sakarā ir jāvadās pēc situācijas, kas ir izveidojusies, Komisijai 1971. gada 4. augustā pieņemot lēmumu necelt iebildumus pret *ZRFG* 3. pantā paredzētās atbalsta shēmas piemērošanu.
- 169 Kā jau iepriekš 67. punktā ir norādīts, līdz 1981. gada 31. decembrim — dienai, kurā beidza darboties Pirmais kodekss par atbalstu metalurģijai — Komisija aizstāvēja citu interpretāciju nekā tā, ko tā pieņēma Apstrīdētajā lēmumā, saskaņā ar kuru vispārējā un reģionālā atbalsta shēmu piemērošana metalurģijas nozarē tika pakļauta Komisijas kontrolei, pamatojoties vienlaicīgi uz EOTKL 67. panta un EKL 87. un 88. panta noteikumiem, izņemot EOTKL 4. panta c) apakšpunkta noteikumus.
- 170 Balstoties uz šo interpretāciju, var uzskatīt, ka līdz 1981. gada 31. decembrim vispārējā un reģionālā atbalsta shēmu, par kuru Komisija neiebilda atbilstoši EKL 87. un 88. pantam — kā tas ir noticis gadījumā ar Komisijas 1971. gada 4. augusta lēmumu par *ZRFG* 3. pantu, — varēja likumīgi attiecināt arī uz metalurģijas uzņēmumiem.

- 171 Turpretim, sākot no 1982. gada 1. janvāra, kad stājās spēkā Otrais kodekss par atbalstu metalurģijai, un turpmāk, stājoties spēkā vēlākiem kodeksiem, Komisija izveidojusi vienotu shēmu, lai nodrošinātu vienādu attieksmi pret visu atbalstu metalurģijai vienas procedūras ietvaros, kas saistīts ar īpašu atbalstu (tas ir, atbalstu, ko piešķir saskaņā ar shēmu, kuras galvenais uzdevums ir atbalstīt metalurģijas nozarē strādājošus uzņēmumus), kā arī vispārējo atbalstu, ieskaitot jo īpaši atbalstu, kas tika piešķirts, pamatojoties uz vispārējā vai reģionālā atbalsta shēmām. Šādas shēmas izveidošanas mērķis bija, ņemot vērā nozares krīzi, sekmēt metalurģijas nozares nepieciešamu pārstrukturēšanu, paredzot atbalsta pakāpenisku atcelšanu. Otrā kodeksa par atbalstu metalurģijai noteikumos tomēr nekas nebija paredzēts attiecībā uz sekām, ko šī jaunā shēma varētu radīt attiecībā uz iepriekš atļauta vispārējā un reģionālā atbalsta shēmām.
- 172 Sākot ar Trešo kodeksu par atbalstu metalurģijai [Komisijas 1985. gada 27. novembra Lēmums Nr. 3484/85/EOTKL, ar ko nodibina Kopienu noteikumus metalurģijas nozares atbalstam (OV L 340, 1. lpp.)], ko piemēroja no 1986. gada 1. janvāra līdz 1988. gada 31. decembrim, Komisija šī kodeksa 6. pantā precizēja — lai tā varētu sniegt savus apsvērumus, tai ir laicīgi jādara zināmi projekti, kuru ietvaros plānots piemērot atbalsta shēmas metalurģijai, par kurām Komisija jau sniegusi savu viedokli atbilstoši EKL noteikumiem. Komisijai bija jāziņo par atbalsta projektiem, uz kuriem attiecās minētā kodeksa 6. pants, vēlākais līdz 1988. gada 30. jūnijam.
- 173 Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanu no šī kodeksa pieņemšanas dienas var kvalificēt kā netiešu atkāpi no Komisijas 1971. gada lēmuma “necelt iebildumus”, ciktāl tas skar uzņēmumus, uz kuriem attiecas EOTK līgums un kuru starpā ir arī prasītāja. Nav īsti skaidrs, vai ar *ZRFG* 3. panta vēlāku piemērošanu prasītājai tika domāts arī pienākums darīt zināmus “projektus”, uz kuriem attiecās Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. pants. Ja jau prasītāja pirms minētā kodeksa [pieņemšanas] varēja baudīt savas priekšrocības, ko paredz *ZRFG* 3. pants, tai varēja piemērot šo pantu, kura nosacījumus tā ir izpildījusi.

174 Līdz ar to nenoteiktība un turpmāka neskaidrība raksturo apstākļus, kas radušies Otrā kodeksa par atbalstu metalurģijai pieņemšanas rezultātā un kuros par vainīgu ir atzīstama Komisija, proti:

— Komisijas 1971. gada lēmumā ietvertās atturēšanās celt iebildumus netiešais raksturs, proti, tā ir nepietiekami skaidra;

— minētās netiešās un daļējās atturēšanās celt iebildumus divdomīgais saturs, ciktāl tas skar jautājumu, vai par *ZRFG* 3. panta vēlāku piemērošanu bija jāziņo kā par “projektu” Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. panta izpratnē.

175 Šo nenoteiktību un neskaidrību papildināja arī vēlāki elementi (kas norādīti 179. un turpmākajos punktos) atbilstošu tiesību normu sakarā (aprakstītas 176.–178. punktā), ko pieņēma pēc tam, kad metalurģijas nozares krīze kļuva acīmredzama.

176 Šīs acīmredzamās krīzes dēļ Komisija ar savu 1980. gada 31. oktobra Lēmumu Nr. 2794/80/EOTKL par tērauda ražošanas kvotu sistēmu metalurģijas rūpniecības uzņēmumiem (OV L 291, 1. lpp.) izveidoja kvotu sistēmu, lai atjaunotu līdzsvaru starp piedāvājumu un pieprasījumu metalurģijas tirgū, ņemot vērā ražošanas jaudas pārpalikumu. Tika paredzēts, ka kvotu aprēķins balstīsies uz katra metalurģijas uzņēmuma ražošanas datiem ar noteiktiem pielāgojumiem, it īpaši ievērojot

uzņēmumu pārstrukturēšanā veiktos ieguldījumus un pieliktās pūles. Lai piemērotu šo kvotu sistēmu, Komisijas rīcībā pastāvīgi bija atjaunināta informācija par attiecīgo uzņēmumu ražošanas apjomu un piegādēm, un tā šīs sniegtās ziņas varēja pārbaudīt, tostarp uz vietas. Šīs sarežģītās kvotu noteikšanas un tirgus uzraudzības sistēmas [darbības termiņu] Komisija vairākkārt pagarināja, lai to precizētu un uzlabotu.

- 177 No tādējādi radītas sistēmas pielāgošanas skatpunkta Komisija izveidoja acīmredzamu saikni starp neatļautā atbalsta piešķiršanu un ražošanas kvotām, lai izvairītos no šo pasākumu apvienošanas. Sākot ar Komisijas 1983. gada 28. jūlija Lēmumu Nr. 2177/83/EOTKL par uzraudzības un dažu produktu ražošanas kvotu sistēmas [termiņa] pagarināšanu metalurģijā strādājošiem uzņēmumiem (OV L 208, 1. lpp.), Komisija, saskaņā ar minētā lēmuma 15.a pantu, varēja "samazināt kvotas uzņēmumam, ja tā konstatēja], ka konkrēts uzņēmums ir saņēmis atbalstu, kuru Komisija nav atļāvusi atbilstoši Lēmumam Nr. 2320/81/EOTKL [Otrais kodekss par atbalstu metalurģijai], vai ja ne[tika] izpildīti nosacījumi saistībā ar atbalsta atļauju". Saskaņā ar šo noteikumu, "šāds konstatējums liedz[a] uzņēmumam arī [kvotu] pielāgošanu atbilstoši Lēmuma [Nr. 2177/83] 14., 14.a, 14.b, 14.c un 16. pantam". Līdzīgs formulējums atrodams arī nākamajos lēmumos par uzraudzības un kvotu sistēmas [termiņa] pagarināšanu, proti, 15.a pantā Komisijas 1985. gada 27. novembra Lēmumā Nr. 3485/85/EOTKL par uzraudzības un ražošanas kvotu sistēmas [termiņa] pagarināšanu metalurģijā strādājošiem uzņēmumiem (OV L 340, 5. lpp.) un 15.a pantā Komisijas 1988. gada 6. janvāra Lēmumā Nr. 194/88/EOTK par uzraudzības un dažu produktu ražošanas kvotu sistēmas pagarināšanu metalurģijā strādājošiem uzņēmumiem (OV L 25, 1. lpp.) līdz 1988. gada 30. jūnijam. Ir jāatzīmē, ka Tiesa ir vairākkārt nospriedusi — kvotu sistēma un kodeksi par atbalstu metalurģijai veidoja vienotu kopumu un centās panākt kopēju mērķi, proti, nepieciešamu pārstrukturēšanu, lai pielāgotu ražošanu un ražotspēju paredzamam pieprasījumam un atjaunotu Eiropas metalurģijas konkurētspēju, un nebija ne patvaļīgi, ne diskriminējoši, pamatojoties uz piemērošanas gaitā iegūtiem datiem,

vienu sistēmu atsaukt, piemērojot otru sistēmu (Tiesas 1985. gada 15. janvāra spriedums lietā 250/83 *Finsider/Komisija, Recueil*, 131. lpp., 9. punkts; 1985. gada 15. oktobra spriedums apvienotajās lietās 211/83, 212/83, 77/84 un 78/84 *Krupp un Thyssen/Komisija, Recueil*, 3409. lpp., 34. punkts, un 1987. gada 7. aprīļa spriedums lietā 226/85 *Dillinger Hüttenwerke/Komisija, Recueil*, 1621. lpp., 2. punkts).

- 178 Tātad Komisijai bija jāpārbauda informācija par metalurģijas uzņēmumu ražošanas apjomiem, ko tai sniedza šie uzņēmumi, it īpaši, lai noteiktu, vai ražotspējas uzturēšana vai pieaugums nebija neatļautā valsts atbalsta rezultāts, kas varēja būt pretrunā metalurģijas nozares pārstrukturēšanas mērķiem. Šis pārbaudes mērķis bija cita starpā noteikt, vai nepieciešamības gadījumā bija jāsamazina ražošanas kvotas, kas laiku pa laikam un individuālā kārtā tika piešķirtas uzņēmumiem. Turklāt Komisija nevarēja nezināt par papildu pienākumiem, ko tā vienlaikus lika pildīt uzņēmumiem, proti — saskaņā ar Komisijas 1981. gada 18. novembra Lēmumu Nr. 3302/81/EOTKL par informāciju, ko tērauda rūpniecībā strādājošiem uzņēmumiem ir jāsniedz par saviem ieguldījumiem (OV L 333, 35. lpp.), ko groza Komisijas 1985. gada 26. jūlija Lēmums Nr. 2093/85/EOTKL (OV L 197, 19. lpp.), spēkā līdz 1991. gada 16. oktobrim, darīt zināmas šo uzņēmumu ieguldījumu programmas, ieskaitot konkrēto ieguldījumu avotus, lai laikus atklātu draudus, kas varētu vairot nelīdzsvarotību ražotspējas ziņā.

- 179 Šo īpašo pienākumu kontekstā, kas ir saistoši metalurģijas nozarē strādājošiem uzņēmumiem, prasītāja, tolaik vēl saukta *Stahlwerke Peine — Salzgitter AG*, 1988. gada beigās nosūtīja Komisijai savas darbības pārskatus un ikgadējās atskaites par 1987.–1988. gadu, no kuriem izriet, ka atbilstoši ZRFG 3. pantam tā saņēma īpašus resursus (*Sonderposten mit Rücklageanteil*) ieguldījumiem metalurģijas nodibinājumos, kas atrodas Penē [*Peine*] un Zalcgiterā [*Salzgitter*] (*Zonenrandgebiet*). Līdzīga informācija turklāt izriet no prasītājas iesniegtajiem darbības pārskatiem un ikgadējām atskaitēm par iepriekšējiem gadiem. Balstoties uz šo

informāciju, kuras nodošanas faktu Komisija neapstrīd, Komisija atklāja un konstatēja, ka šie atbalsti tai nebija darīti zināmi, un cēla šeit aplūkojamo prasību. Tāpat ir jāatgādina, ka 1988. gadā Komisija no jauna izvērtēja ZRFG 3. pantā paredzētā atbalsta shēmu un šī izvērtējuma rezultātā pieņēma 1988. gada 14. decembra Lēmumu [SG (88) D/1748] necelt iebildumus pret šīm shēmām.

180 Iepriekš 174. punktā minētā nenoteiktība un neskaidrība, kā arī Komisijas ilgstošā klusēšana šajā jautājumā, zinot par prasītājas saņemtajiem atbalstiem, tādējādi — pārkāpjot šai iestādei uzlikto rūpības pienākumu — ir novedusi pie divdomīgas situācijas, kas Komisijai bija jāizskaidro, pirms tā varēja sākt rīkoties, lai liktu atgūt jau pārskaitīto atbalstu (šajā sakarā skat. Tiesas 1970. gada 9. jūlija spriedumu lietā 26/69 Komisija/Francija, *Recueil*, 565. lpp., 28.–32. punkts).

181 Tomēr ir jākonstatē, ka Komisija nav sniegusi šādu paskaidrojumu. Jo īpaši ir jāatzīmē, ka kodeksu par atbalstu metalurģijai vēlākajās versijās Komisija vienkārši pārņēma Trešā kodeksa par atbalstu metalurģijai 6. panta redakciju.

182 Tātad īpašos apstākļos, kādi tie ir šajā gadījumā, Komisija nevarēja, nepārkāpjot tiesiskās drošības principu, pieprasīt laika periodā no 1986. līdz 1995. gadam prasītājai pārskaitīt atbalsta atgūšanu.

183 Tādējādi ir jāpiekrit [prasītājas] pamatam par tiesiskās drošības principa pārkāpumu, un Apstrīdētā lēmuma 2. un 3. punkts, ciktāl tas attiecas uz Vācijas Federatīvās Republikas pienākumu atgūt no prasītājas minēto atbalstu, ir atceļams.

- 184 Šādos apstākļos, atceļot rīkojumu atgūt laika periodā no 1986. līdz 1995. gadam prasītājam pārskaitīto atbalstu, Pirmās instances tiesa uzskata, ka nav jāspriež par pamatiem, ar kuriem pēc būtības tiek mēģināts panākt atgūstamo summu samazināšanu un pārrēķinu. Kas attiecas uz pamatojumu par motivācijas trūkumu, kas balstīts uz konstatēto minētā atbalsta nesaderību, iepriekš veiktais tiesiskais izvērtējums pirmo trīs pamatu ietvaros, uz kuriem atsaucas prasītāja, pietiekami apliecina šī pienākuma izpildi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 185 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka puses sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Šajā gadījumā prasītāja panāca savu prasījumu būtiskas daļas atzišanu.
- 186 Tātad, izvērtējot minētos apstākļus, Pirmās instances tiesa nolemj, ka prasītāja sedz trešo daļu no saviem tiesāšanās izdevumiem un Komisija papildus saviem tiesāšanās izdevumiem sedz arī divas trešdaļas no prasītājas tiesāšanās izdevumiem.
- 187 Vācijas Federatīvā Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati saskaņā ar Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmo daļu.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nosprīdž:

- 1) **atcelt 2. un 3. pantu Komisijas 2000. gada 28. jūnija Lēmumā Nr. 2000/797/EOTK par valsts atbalstu, ko Vācijas Federatīvā Republika piešķirusi *Salzgitter AG, Preussag Stahl AG* un grupas meitas uzņēmumiem, kas darbojas metalurģijas nozarē un tagad apvienoti ar nosaukumu *Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG)*;**
- 2) **prasītāja sedz trešo daļu no saviem tiesāšanās izdevumiem;**
- 3) **Komisija papildus saviem tiesāšanās izdevumiem sedz arī divas trešdaļas no prasītājas tiesāšanās izdevumiem;**
- 4) **Vācijas Federatīvā Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

Tiili

Pirrung

Mengozzi

Meij

Vilaras

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 1. jūlijā.

Sekretārs

Priekšsēdētāja

H. Jung

V. Tiili

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	II - 1943
Prāvas priekšvēsture	II - 1945
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 1947
Juridiskais pamatojums	II - 1949
Par pirmo pamatu — to, ka Komisija izdarījusi vairākus nepareizus secinājumus saistībā ar valsts atbalsta jēdzienu	II - 1950
Par pirmo daļu, kas attiecas uz <i>ZRFG</i> 3. panta nodokļu noteikumu nepareizu kvalifikāciju, saskaņā ar kuru tie veido vispārīgus nodokļu noteikumus	II - 1950
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1950
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1951
Par otro daļu, kas attiecas uz <i>ZRFG</i> 3. pantā paredzēto nodokļu pasākumu iespējamo kompensējošo raksturu	II - 1956
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1956
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1958
Par trešo daļu, kas attiecas uz iespējamu nepieciešamību izvērtēt Kopienu dalībvalstu nodokļu tiesību aktus, lai noteiktu, kas veido “normālu” nodokļu nastu	II - 1964
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1964
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1965
Par ceturto daļu, kas attiecas uz iespējamo Komisijas pienākumu pierādīt, kā <i>ZRFG</i> 3. pantā paredzētie pasākumi iespaido konkurenci līdzīgi tam, kā to dara parastas subsidijas	II - 1967
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 1967
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1968
Par otro pamatu, kas attiecas uz <i>EOTKL</i> 4. panta c) apakšpunkta un <i>EOTKL</i> 67. panta kļūdainu interpretāciju	II - 1970
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1970
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1972

SALZGITTER/KOMISIJA

Par trešo pamatu, kas attiecas uz EOTKL 95. panta nepareizu piemērošanu	II - 1976
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1976
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1979
— Ievada apsvērumi	II - 1979
— Par iespējamu kļūdu vērtējumā, atsakoties piemērot EOTKL 95. pantu .	II - 1983
Par septīto pamatu, kas attiecas uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 1986
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1986
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1989
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 1998